

29

Les entitats tutelars

Revisió del model
actual de finançament

Laia Pérez Altisent

Les entitats tutelars

Revisió del model actual de finançament

Laia Pérez Altisent

Barcelona, novembre de 2020

Generalitat de Catalunya
**Escola d'Administració Pública
de Catalunya**

Aquest estudi és fruit del treball final del Postgrau en Direcció i Gestió Públiques. Curs 2018-2019.

Aquesta obra està subjecta a llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 Espanya (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>). Està permès de reproduir-la, distribuir-la i fer-ne comunicació pública, sempre que es faci sense afany de lucre i es reconeixin explícitament l'autoria i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya com a editora de la publicació.

Títol del treball:

LES ENTITATS TUTELARS. REVISIÓ DEL MODEL ACTUAL DE FINANÇAMENT

Col·lecció: Obres digitals, núm. 29

Autora: Laia Pérez Altisent

© 2019, Laia Pérez Altisent

© 2020, Escola d'Administració Pública de Catalunya

Primera edició: novembre de 2020

Coordinació editorial: Servei de Recerca, Documentació i Publicacions de l'EAPC

Maquetació: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions

ISBN 978-84-18199-46-2 (pdf)

978-84-18199-47-9 (epub)

DOI 10.2436/10.8030.05.15

Aquest document digital és accessible al [web de l'EAPC](#) dins l'[apartat de Publicacions](#).

Sumari

---

1. Resum	6
2. Justificació i delimitació del tema	7
3. Objectiu i abast	9
4. Marc teòric i situació actual	10
4.1 Relació i vinculació amb les entitats tutelars	10
4.2 Model actual de finançament	12
4.3 Descripció d'altres formes de finançament	14
5. Metodologia de treball	22
6. Resultats del treball de camp. Proposta de reforma: el concert social.	24
6.1 Oportunitat de concertar aquest àmbit de servei	24
6.2 Anàlisi dels agents implicats	26
6.3 Proposta de concertació del servei	29
7. Conclusions	32
8. Valoració i agraïments	33
9. Referències bibliogràfiques	34
10. Referències normatives	36

Annexos	38
Annex 1. Annex 2 de la <i>Guia en la protecció i suport a l'exercici de la capacitat. Més enllà de la incapacitació</i> , elaborada pel Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya	39
Annex 2. DAFO	43
Annex 3. Marc normatiu que regeix la Unitat de Tuteles	44
Annex 4. Mòduls per determinar la subvenció per càrrec tutelar	46
Annex 5. Models de servei de suport a la capacitat jurídica de les persones a Espanya.	48
Annex 6. Marc normatiu que determina la figura del concert social	50
Annex 7. Proposta per a l'ordre d'acreditació.	52

1. Resum

El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, per mitjà de la cartera de serveis socials, la Llei 39/1991, de 30 de desembre, i el Decret 188/1994, de 28 de juny, té la competència de determinar l'entitat tutelar per a persones majors d'edat a les quals se'ls ha modificat la capacitat.

El sistema de tuteles respon a un model privat pel qual les entitats tutelars són finançades pel Departament mitjançant una subvenció i d'acord amb uns mòduls específics que intenten donar resposta a les necessitats de la persona tutelada. Aquest model ha quedat obsolet, i el Departament **necessita avaluar i explorar noves formes de finançament**, com poden ser la concertació del servei, o bé l'actualització del sistema de mòduls d'acord amb la realitat actual.

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat amplia de manera exhaustiva la regulació dels drets de les persones amb discapacitat. El Departament no pot quedar-ne al marge, cal que hi adapti el model i, alhora, la forma de finançar-lo, i en la mesura que li sigui possible, que el **lideri**.

Aquest treball vol **revisar tant la relació administrativa** entre les entitats tutelars i el Departament com el **sistema de finançament**, i determinar l'oportunitat d'aplicar el model de **concertació social** al servei de tutela.

2. Justificació i delimitació del tema

El model de tutela del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies ha de ser revisat per adequar-lo als objectius definits en el Pla de govern de la XII legislatura, al Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions i, alhora, al Pla estratègic del Departament.

El **Pla de govern** de la XII legislatura estableix en el seu eix 1, i específicament en l'àmbit d'afers socials i protecció social, la voluntat de “promoure l'autonomia personal i el suport a les persones en situació de dependència i discapacitat i les seves famílies, facilitant la permanència en el seu entorn habitual i la seva inclusió social”. Aquest objectiu està totalment alineat i orientat segons l'article 12 de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de Nacions Unides ja esmentada.

En aquest mateix sentit s'expressa el **Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions**. Aquest pla resulta del treball interdepartamental dels departaments de Salut, d'Educació, de Treball, Afers Socials i Famílies, i de Justícia, coordinat pel Departament de la Presidència i amb la participació de les entitats socials del sector.

Així, la línia 7 del pla estableix dos objectius concrets amb relació a la millora dels processos de modificació de la capacitat:

- Objectiu 7.4.1, la creació d'un grup de treball de caràcter interdepartamental, amb la participació d'experts per actualitzar el protocol de criteris de cribatge abans d'iniciar un procés de modificació de la capacitat.¹
- Objectiu 7.4.2, el qual preveu l'inici dels treballs per a la concertació del servei de tuteles de persones amb la capacitat modificada.

---

1. <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/serveis/recursos_per_a_professionals/05_protocols_dactuacio/>.

El Departament, conscient de la necessitat d'actualitzar la relació administrativa vigent, va iniciar l'any 2008 una revisió del sistema amb el colideratge de les entitats tutelars. Així mateix, l'any 2012 continuà aquesta revisió i s'arribà a un nou disseny que va resultar extremadament complex i que no va ser aplicat. Per tant, ha quedat de manifest que el Departament ha de liderar un canvi en la relació administrativa que regula el finançament de les entitats tutelars.

3. Objectiu i abast

Amb la realització d'aquest treball es pretén establir diversos objectius:

- Analitzar la regulació jurídica existent i les raons de fons que han portat a determinar la necessitat d'un nou model de finançament.
- Estudiar la figura de la concertació social i la possibilitat d'aplicar-la com a model de finançament de les entitats tutelars.
- Descriure com s'hauria de desenvolupar el model.

Així doncs, no es pretén definir el model complet de finançament de les entitats tutelars, sinó que es procura fer una exposició, d'acord amb la normativa consultada i amb altres models, de l'oportunitat de fer-ho, i de com caldria fer-ho.

La hipòtesi de treball consisteix a **comprovar si el model de finançament de les entitats tutelars basat en el sistema de la concertació social** i la revisió de mòduls que determinen els diferents àmbits de suport, possibiliten fer front a la responsabilitat que té el Departament de dotar de suport les persones que ho necessiten i potenciar en tot moment la seva autonomia.

4. Marc teòric i situació actual

4.1 Relació i vinculació amb les entitats tutelars

El servei de tutela és un servei adreçat a cobrir les **necessitats de suport, protecció i garantia de tots els drets** (personals i patrimonials) i **promoure l'autonomia personal** de les persones amb discapacitat intel·lectual, malaltia mental i gent gran que hagin vist modificada la seva capacitat judicialment.²

A partir d'una sentència de modificació de la capacitat, l'autoritat judicial nomena una entitat tutelar, que ha d'estar registrada d'acord amb el que estableix la Llei 12/2007, de serveis socials de Catalunya, per al desenvolupament dels suports necessaris a la persona.

La Unitat de Tuteles coordina, desenvolupa i impulsa les accions tutelars corresponents al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Actualment, la unitat està adscrita a la Subdirecció General d'Atenció i Promoció de l'Autonomia Personal, dins la Direcció General de Protecció Social.³

La Unitat, en dades

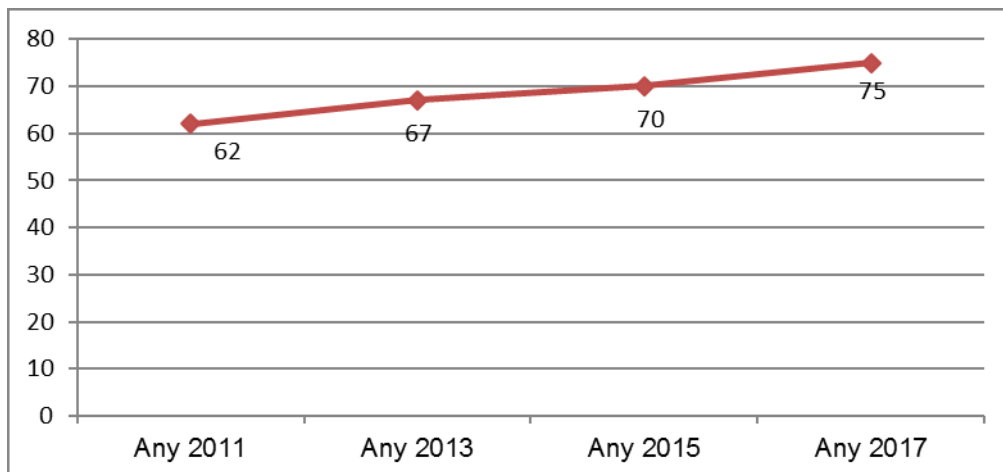
Actualment, a Catalunya hi ha registrades 75 entitats tutelars destinades a la protecció legal de les persones adultes incapacitades.

---

2. Definició del servei. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

3. Vegeu l'annex 3, "Marc normatiu i funcions de la Unitat de Tuteles".

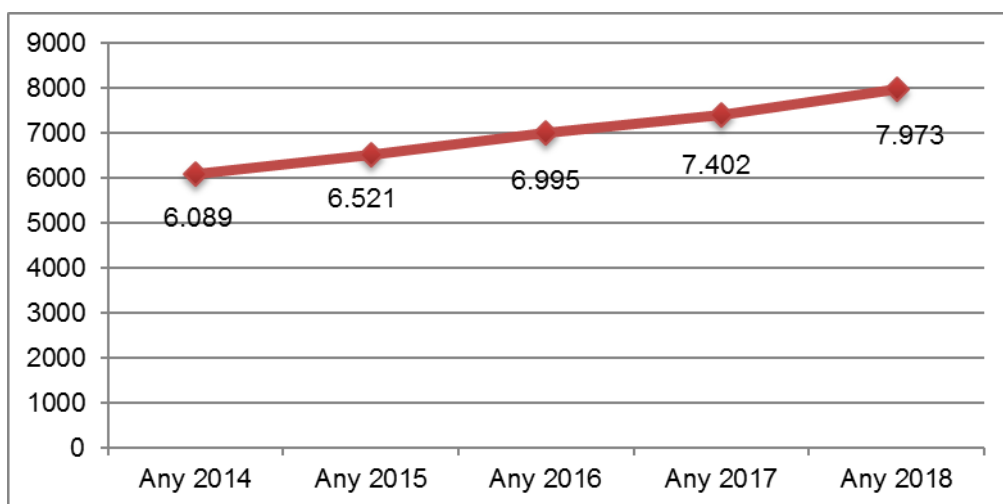
Gràfic 1. Evolució del nombre d'entitats tutelars a Catalunya

Font: elaboració pròpia.

S'observa que el nombre d'entitats tutelars va creixent i, certament, la seva **heterogeneïtat** suposa una **complicació** en el moment de definir un sistema de ràtios de personal, d'indicadors de qualitat o de finançament i a l'hora de donar resposta a totes les necessitats i complexitats d'aquestes entitats.

Gràfic 2. Persones amb capacitat modificada a Catalunya

Font: elaboració pròpia.

Tal com es pot observar a partir de les dades exposades, el nombre de persones a les quals se'ls modifica la capacitat **creix cada any a raó aproximadament d'unes 500 per any**. Atès que el Departament no insta aquests procediments i que són els jutjats qui els resolen, no podem tenir una certesa exacta de creixement per tal de poder preveure els increments pressupostaris.

4.2 Model actual de finançament

Com veurem en el punt dedicat a analitzar d'altres sistemes de finançament, les comunitats autònomes han **regulat de formes diferents** la relació administrativa amb les entitats tutelars i, per consegüent, el seu sistema de finançament. L'article 2 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, configura un sistema públic de serveis socials, articulat a partir d'una cartera de serveis socials, integrat pels serveis socials de titularitat pública i els de titularitat privada acreditats i concertats per l'Administració.

Actualment, el sistema català està regulat per un model privat pel qual el Departament subvenciona les entitats tutelars segons l'Ordre TSF/39/2017, de 17 de març, per la qual s'aproven les bases que han de regir la convocatòria ordinària de subvencions de projectes i activitats per a entitats de l'àmbit de polítiques socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.⁴ Concretament, les entitats tutelars estan incloses dins la línia J de la convocatòria, en què s'especifica el servei de tuteles per a persones grans amb dependència o risc social; servei de tutela per a persones amb discapacitat intel·lectual i servei de tutela per a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental. Aquesta convocatòria de subvencions és biennal.

El fet de publicar aquesta convocatòria cada dos anys crea una gran **incertesa** en les finances de les entitats tutelars, donat que aquesta subvenció és la font principal dels seus ingressos i, per tant, en depèn les activitats, els sous del personal i l'atenció a les persones tutelades. Aquesta subvenció no es publica sempre en el mateix període, de manera que les entitats resten sotmeses a la seva publicació per tal de poder organitzar les finances.

A més, i específicament dins l'àmbit de les entitats tutelars, es fa una **fotografia anual** el 31 de desembre de l'any anterior, i a partir d'aquesta fotografia es fan efectius els pagaments dels mòduls de les persones tutelades a les entitats. Això provoca que no es regularitzin els mòduls, si és que hi ha hagut canvi, fins al 31 de desembre de l'any següent. Actualment, les entitats tutelars presenten de forma trimestral les altes i les baixes de les persones tutelades, però la regularització d'aquests moviments i el canvi de mòdul d'una persona no es fa fins a l'any següent. Això comporta que tots aquests moviments hagin de ser suportats per les entitats sense cap contraprestació immediata.

Així mateix, **els pagaments globals es duen a terme de forma anual**, fet que suposa a les entitats una inseguretats i una planificació a un any vista. També cal tenir present que el Departament, en moments de crisi pressupostària, no ha pogut regularitzar de forma anual les persones tutelades, fet que ha provocat que les entitats tutelars hagin hagut de donar servei a un nombre més gran de persones de les que permetia la subvenció que rebien. Si bé és cert que les entitats afirmen que, en els primers anys de servei, amb els mòduls establerts cobrien perfectament les despeses, actualment això no és així, segons han expressat en les entrevistes, i reclamen una actualització dels mòduls i un canvi en la relació administrativa amb el Departament. Així doncs, les entitats afirmen que en deu anys no s'han actualitzat els mòduls i que la seva realitat s'ha anat fent molt més complexa en atendre persones tutelades amb pluripatologies, amb manca de recursos residencials i amb una necessitat d'actualitzar les retribucions de les persones treballadores de les entitats a convenis col·lectius equiparables a la seva tasca actual.

---

4. Ordre TSF/39/2017, de 17 de març, per la qual s'aproven les bases que han de regir la convocatòria ordinària de subvencions de projectes i activitats per a entitats de l'àmbit de polítiques socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Actualment, el sistema de finançament està regulat per una **classificació segons els perfils** de les persones tutelades amb relació a uns mòduls determinats, que es van consensuar amb les entitats tutelars. Aquests mòduls volen donar resposta a perfils complexos agrupats en quatre categories.⁵

Pel que fa al finançament de les entitats tutelars, podem observar que de les **75 entitats tutelars** registrades en data 31 de desembre de 2018 n'hi ha 54 que obtenen finançament públic, per tant, es presenten a la convocatòria de subvenció, i un total de 21 no són subvencionables. Aquestes 21 entitats únicament tenen el 0,7% del total dels càrrecs.

Taula 1. Nombre d'entitats tutelars subvencionades i no subvencionades i càrrecs atesos

	Nombre d'entitats	Nombre de càrrecs (%)
Entitats no subvencionades	21	0,7
Entitats subvencionades	54	99,3

Font: elaboració pròpia.

De les 54 entitats subvencionades, 14 tenen més de 150 persones tutelades; 12 tenen entre 100 i 150 persones; 14 tenen entre 50 i 100 persones; i 14 més tenen menys de 50 persones. Resulta vital tenir en compte aquesta informació a l'hora de determinar la solvència econòmica d'aquestes entitats dins una possible concertació. Caldrà, doncs, tenir present aquest aspecte i aplicar-ne un índex corrector per evitar que alguna d'aquestes entitats puguin veure's perjudicada en el pas a concert.

Taula 2. Nombre d'entitats segons persones usuàries ateses

Entitats tutelars	Persones usuàries
14	150 o més
12	Entre 100 i 150
14	50-100
14	Menys de 50

Font: elaboració pròpia.

5. Vegeu l'annex 4, "Mòduls per determinar la subvenció per càrrec tutelar".

Taula 3. Evolució del cost de les entitats tutelars

	A	B	C	D	Total tuteles	Total subvenció
2014	503.414,88	8.842.194,36	5.566.905,00	547.824,96	5.528	15.460.339,20
2015	676.051,92	9.631.107,24	5.723.169,00	562.631,04	6.024	16.592.959,20
2016	482.329,44	9.881.011,32	7.531.924,80	681.079,68	6.465	18.576.345,24
2017	528.453,84	10.390.619,64	8.356.217,40	745.239,36	6.932	20.020.530,24
2018	537.678,72	10.701.774,72	9.399.279,60	834.075,84	7.351	21.472.808,88
2019	595.663,68	11.145.231,96	10.743.150,00	834.075,84	7.920	23.318.121,48

Font: elaboració pròpia.

Aquest apartat aporta una visió sobre la realitat actual del finançament de les entitats tutelars. Certament, el fet que la relació administrativa entre el Departament i les entitats es basi en una convocatòria de subvencions, la qual és **graciable** i té un alt component de **provisionalitat**, suposa que les entitats hagin de fer front a un risc i una inseguretat en l'àmbit pressupostari.

Per tant, es considera necessari revisar aquest sistema, i en el darrer apartat del treball es proposa una nova forma de finançament que, entre altres coses, pugui garantir estabilitat en els pagaments i, per tant, seguretat a les entitats per fer front a les diferents despeses de forma actualitzada.

4.3 Descripció d'altres formes de finançament

Resulta d'especial interès analitzar la forma com altres comunitats autònomes han regulat aquest àmbit competencial. Observem que no hi ha ni un desenvolupament normatiu ni un model de finançament comú, però sí que podem diferenciar clarament tres models dins l'Estat espanyol, que són els que s'exposen a continuació.

Model 1. Model públic

S'observa un primer model de finançament pel qual l'Administració competent ha decidit que sigui la mateixa Administració l'encarregada d'exercir la tutela; per tant, el sector privat no hi intervé. En aquest sentit, l'Administració desenvolupa per ella mateixa i amb el seu personal les funcions de tutela de les persones amb la capacitat modificada, o bé crea un organisme autònom o una persona jurídica participada públicament. En aquest primer model, trobem les comunitats autònomes d'Aragó, Astúries, Cantàbria, Navarra i La Rioja.⁶

6. Vegeu l'annex 5, "Models de servei de suport a la capacitat jurídica de les persones a Espanya", taula 12. "Model públic".

Model 2. Model publicoprivat, que incorpora la col·laboració d'entitats privades

En aquest segon model ja hi ha una evolució en la relació administrativa, i és que tot i que l'Administració és la titular de la competència d'exercir la tutela, ho fa de forma mixta. En la major part d'aquestes comunitats hi ha una entitat pública, com hem explicat en el model anterior, però també hi ha entitats privades participades per l'Administració per mitjà del finançament. El model de finançament és el conveni de col·laboració i, per tant, reben subvenció directa per les funcions que desenvolupen.

Segueixen aquest segon model de finançament: Andalusia, el País Basc (Biscaia), les Canàries, Castella i Lleó, la Comunitat Valenciana, Galícia i Madrid.⁷

Model 3. Model privat

Aquest model es defineix per la inexistència d'entitats públiques que desenvolupin el servei de tutela, i és a partir de la subvenció que les entitats privades exerceixen les funcions tutelars. Trobem dins aquest tercer model privat les comunitats del País Basc (Guipúscoa i Àlaba), les Balears, Castella-la Manxa, Catalunya, Melilla, Ceuta, Extremadura i Múrcia.

En aquest cas, les fundacions tutelars assumeixen l'exercici de les funcions tutelars i presten els suports que les persones requereixin, d'acord amb el que estableixi la sentència corresponent de modificació de la capacitat.

Aquest tercer model, en ser el propi, l'analizarem amb més profunditat i observarem també els casos de les **Balears** i de **Guipúscoa**. S'han escollit aquests dos territoris pels paral·lelismes, en l'àmbit general, de la gestió de l'Administració dins l'àmbit tutelar i perquè la primera és l'única comunitat on s'ha trobat que el model de concert ja ha estat implementat i la segona ens permet d'observar com funciona un model similar al que actualment s'està desenvolupant a Catalunya, però molt més senzill de gestionar.

En primer lloc, és interessant destacar que les **Illes Balears** són l'única comunitat autònoma que té regulat un sistema de concert com a forma de gestió del servei. A continuació, es detallen les principals característiques del Plec general de condicions tècniques per al concert entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i entitats que gestionen els serveis de tutela per a persones adultes incapacitades judicialment. S'observen, en el plec, tres nivells de suport que suposen quantitats diferenciades de pagament segons la incidència i la implicació de l'entitat en els serveis a les persones.

---

7. Vegeu l'annex 5, "Models de servei de suport a la capacitat jurídica de les persones a Espanya", taula 13 "Model publicoprivat, que incorpora la col·laboració d'entitats privades".

Taula 4. Model de concert del sistema de tuteles. Illes Balears

	Característiques	Subvenció a l'entitat
Nivell reduït	Contactes mensuals amb la persona, a la qual se li ofereix la cooperació amb altres recursos (com ara els serveis socials), el compliment d'obligacions de qualsevol índole i l'atenció en situacions d'urgència. Persones amb plaça en una residència integrada en la xarxa de serveis socials d'atenció pública.	603,40 €/any
Nivell mitjà	Contactes mensuals conjuntament amb altres actuacions: seguiment mèdic/especialista, gestions diverses de la persona, gestió i ús del temps lliure, i gestió del patrimoni. Persones amb plaça en un servei privat, persones internes en un centre penitenciari, persones en el seu domicili amb suport de les administracions i persones amb gran patrimoni.	1.109,90 €/any
Nivell intens	Les entitats han d'oferir el màxim nivell de suport perquè les persones tutelades no tenen altres recursos i s'hi inclouen situacions multiproblemàtiques. Persones amb consum de tòxics en el seu domicili, persones en el seu domicili sense suport de les administracions, persones sense llar o persones incapacitades amb altres persones a càrrec.	2.819,73 €/any

Font: elaboració pròpia a partir del Plec general de condicions tècniques per al concert entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i entitats que gestionen els serveis de tutela per a persones adultes incapacitades judicialment.

No obstant això, el Govern balear ha creat recentment, l'any 2019, una fundació pública per exercir funcions de tutela com a organisme públic i propi. Les tuteles es repartiran entre la fundació pública i les entitats privades de forma equitativa. El raonament que es va obtenir del canvi parcial de model es deriva de la voluntat política del Govern balear de gestionar una part de les tuteles i que no es faci tot privatament, ja que s'observava que les entitats tutelars exercien una pressió excessiva sobre l'Administració en l'àmbit pressupostari i, alhora, lideraven qualsevol procés de canvi.

El següent model analitzat ha estat el de **Guipúscoa**, que, com l'anterior, comparteix la mateixa forma de gestió privada del servei de tutela que Catalunya. En aquest segon model hi ha dues entitats tutelars amb les quals hi ha establert un conveni de col·laboració per mitjà de contracte programa. Les entitats són: Atzegi, especialitzada en discapacitat intel·lectual, i Hurkoa, especialitzada en deteriorament cognitiu i malaltia mental.

El sistema d'abonament consisteix en un preu per persona tutelada i dia, que s'abona mensualment:

- Atzegi: 7,00 € / persona i dia.
- Hurkoa: 8,00 € / persona i dia, si la persona viu al seu domicili, i 4,00 € / persona i dia, si viu en un centre (residència, habitatge tutelat, hospital d'estada mitjana o llarga).
- Serveis socials deriva a l'Administració els casos en què considera que pot haver-hi una modificació de la capacitat. Aquests casos es deriven a les entitats, a les quals s'encarrega un informe (300 € per cada informe de valoració), i a partir de l'informe es deriva a la Fiscalia per iniciar la modificació de la capacitat legal, si escau.

Si s'analitzen els models d'**altres països de la Unió Europea**,⁸ resulta especialment difícil de trobar-hi paral·lelismes, ja que el model normatiu establert en aquests països és molt distant al regulat a Catalunya.

No obstant això, sí que s'han trobat diverses característiques comunes entre aquests sistemes; així, en països com la República Txeca, Finlàndia, Alemanya, Hongria o Noruega si es designa tutor un familiar, aquest no té dret a rebre una indemnització per l'exercici del seu càrrec; en canvi, si és una persona nomenada com a tal, en tot cas, també les persones jurídiques, tenen dret a obtenir una indemnització per part del tutelat i, en el cas que el seu patrimoni no en pugui respondre, ho ha de fer l'Estat (ja sigui per mitjà del govern central o bé per mitjà dels governs locals).

Així mateix, hi ha països en què s'ha determinat la gratuïtat del procediment de modificació de la capacitat, com són Alemanya, Hongria, Itàlia o Suècia, i, en canvi, n'hi ha d'altres, com Eslovènia, en què el tutelat mateix ha de fer front als costos del procediment judicial.

El model de tutela que té més en comú amb el català és el de **França**. Resulta d'especial interès observar el Decret 2011-936, d'1 d'agost de 2011, sobre la remuneració dels representants legals i diverses mesures de simplificació en la protecció jurídica dels adults.

Així poden ser nomenats representants legals, sense cap mena de vinculació amb la persona amb la capacitat modificada: una persona física amb formació especialitzada, una entitat jurídica o les associacions de familiars municipals. Totes tres figures reben remuneració de l'Estat per mitjà de les regions.

El finançament de les entitats jurídiques és a partir d'un model de concertació i les persones usuàries fan un copagament amb relació al servei tenint en compte els seus ingressos i prenent de referència com a índex del càlcul el salari mínim interprofessional. Aquestes tarifes es regulen per mitjà del decret esmentat anterior.

La retribució, establerta en el concert, es determina per resolució judicial, està vinculada al tipus d'institució de protecció de la persona (tutela o curatela) i té en compte si la persona es troba ingressada en un centre residencial o no.

Entre els tres models que s'han estudiat amb més detall es pot observar que **el model de concert balear** pot resultar d'interès en dos aspectes: el primer, per estudiar el plec de condicions del concert, que ja està funcionant i que pot servir de base per a un possible model català; i, el segon, per la simplificació en els mòduls, que permet una gestió des de l'Administració mateixa, i no com en el cas català des de les entitats. Aquest fet pot aportar més eficiència a l'hora de fer la classificació i, alhora, pot propiciar una gestió dels pagaments molt més ràpida i senzilla.

El segon model, **el corresponent a Guipúscoa**, resulta interessant pel fet que l'estudi previ el fan les entitats. A Catalunya són molts els agents (serveis socials, sanitaris, DGAIA...) que inicien els expedients de modificació de la capacitat. El fet de centralitzar l'inici dels expedients podria suposar que l'Administració de Justícia i el Departament s'estalviessin d'iniciar molts expedients en què la modificació de la capacitat es pogués substituir per l'atorgament de suports concrets o de mesures de protecció de la persona preventives i prèvies a la modificació.

---

8. <<https://www.international-guardianship.com/guardianship.htm>>.

Respecte al **model francès**, resulta d'especial interès veure com persones físiques, amb titulació específica, poden exercir també el càrrec amb retribució. Igualment, planteja un àmbit com és el copagament, que caldrà abordar també a Catalunya.

Taula 5. Import de les subvencions mensuals segons mòduls

	Catalunya	Balears	Guipúscoa	
A	109,82 €	50,28 €	Institucionalitzats	120 €
B	204,17 €	92,49 €	No institucionalitzats	210-240 €
C	325,55 €	234,97 €		
D	411,28 €			

Font: elaboració pròpia.

El que sí que s'observa en els models estudiats és que la remuneració de les diferents entitats tutelars a Catalunya és superior a la resta, i malgrat que les entitats tutelars considerin que no estan ben remunerades per la tasca que duen a terme, comparativament amb les altres comunitats autònomes, aquesta afirmació no seria certa.

Cal tenir present que les tres comunitats tenen models diferents i, per tant, no són cent per cent comparables; mentre que les Balears i Guipúscoa tenen un primer mòdul (A) orientat a les persones que estan institucionalitzades, a Catalunya aquest fet, per si mateix, no suposa un mòdul. A Catalunya regeix els aspectes de la complexitat de la persona que s'expliquen en l'annex 4. La situació de Guipúscoa no resulta comparable, ja que la remuneració es basa en la institucionalització o la no institucionalització de la persona, i arriba a un màxim de 240 € mensuals.

Taula 6. Ràtio de càrrecs tutelars per entitat

	Balears	Guipúscoa	Catalunya
Nre. de càrrecs*	834	679	7.917
Nre. d'entitats	2	2	54
Ràtio de càrrecs per entitat	417	340	149

* Càrrecs tutelars d'entitats subvencionades.

Font: elaboració pròpia.

Si ens fixem en la ràtio de càrrecs tutelars per entitat, s'observa que en els dos models estudiats únicament hi ha dues entitats tutelars per territori. Evidentment, la població no és la mateixa en tots tres territoris, però es fa necessari repensar el nombre d'entitats a Catalunya amb relació a la ràtio de càrrecs per tal que resultin més eficients.

Taula 7. Conclusions dels tres models existents

	Model públic	Model privat	Model mixt
Avantatges	<p>Control del disseny, l'execució i l'avaluació del servei.</p> <p>Increment de l'eficiència en la reducció dels costos indirectes (vegeu la taula 8).</p>	<p>Expertesa del personal.</p> <p>Sistema consolidat.</p> <p>Coneixement del cost del servei.</p> <p>Un model de finançament a partir del concert social permet millorar l'eficiència del servei.</p>	<p>Les entitats no tenen tot el control de l'atenció directa.</p> <p>Possibilitat de combinar els avantatges dels dos models (públic i privat).</p>
Inconvenients	<p>Si es crea una fundació pública, s'incrementen els costos de personal d'atenció directa per assimilació a les taules retributives pròpies de la Generalitat.</p> <p>Tenir disponibilitat pressupostària per endegar el servei a partir de la creació d'una fundació pública.</p> <p>Tenir prevista la disponibilitat de tresoreria per a situacions d'urgència de persones tutelades sense recursos econòmics.</p>	<p>Costos indirectes molt elevats.</p> <p>Alta dependència de les entitats respecte al finançament públic, que suposa més del 70% del seu pressupost global.</p> <p>El 60% de les despeses de les entitats són de personal.</p> <p>Heterogeneïtat quant al nombre de tutelats per entitat.</p>	<p>Possibilitat de rebuig dels casos complexos per part de les entitats i que els hagi d'assumir el Departament.</p> <p>Pagament dels costos indirectes a cadascuna de les entitats i assumpció dels costos de personal directe de la fundació pública.</p> <p>Necessitat de crear i definir un nou sistema.</p> <p>Disponibilitat pressupostària.</p>

Font: elaboració pròpia.

Taula 8. Costos indirectes de les entitats tutelars (en euros)

Funcions de direcció, representació, administració, coordinació i gestió interna⁹

Nivell de dedicació/dimensió de l'entitat segons els càrrecs tutelars assumits											
Fins a 20		Entre 21 i 50		Entre 51 i 100		Entre 101 i 200		Entre 201 i 300		301 o més	
Cost		Cost		Cost		Cost		Cost		Cost	
Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual
15.845,45	1.321,20	31.708,90	2.642,41	47.563,34	3.963,61	81.350,06	6.779,17	94.698,15	7.891,51	108.046,25	9.003,85

Funcions complementàries i altres recursos per al funcionament i el manteniment

Nivell de dedicació/dimensió de l'entitat segons els càrrecs tutelars assumits												
Fins a 20		Entre 21 i 50		Entre 51 i 100		Entre 101 i 200		Entre 201 i 300		301 o més		
Cost		Cost		Cost		Cost		Cost		Cost		
Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	Anual	Mensual	
7.854,50	654,54	18.201,20	1.516,77	35.445,70	2.953,81	69.934,70	5.827,89	104.423,70	8.701,98	138.912,70	11.576,06	
TOTAL	23.699,95	1.975,74	49.910,10	4.159,18	83.009,04	6.917,42	151.284,76	12.607,06	199.121,85	16.593,49	246.958,95	20.579,91

Cost per persona	1.185,00	98,79	998,20	83,18	830,09	69,17	756,42	63,04	663,74	55,31	493,92	41,16
-------------------------	-----------------	-------	---------------	-------	---------------	-------	---------------	-------	---------------	-------	---------------	-------

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Estudi de costos del model d'atenció de tutela*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania, 2009.

La principal conclusió que s'extreu de les quantitats que s'exposen, relatives a costos indirectes, és que **a mesura que s'incrementa el nombre de càrrecs tutelars per cada entitat, la part de la gestió indirecta resulta més eficient**. És a dir, les entitats amb 200 tutelats o més aconsegueixen reduir de forma considerable aquests costos.

Certament, sembla que l'aplicació d'un **model públic** resultaria més eficient en la reducció de costos indirectes, però s'incrementarien substancialment els costos en personal d'atenció directa aplicant les ràtios del model català i assimilant els sous al del personal de l'Administració i, per tant, millorant els sous dels professionals de les entitats tutelars, que estan regulats per un conveni diferent.

Així doncs, d'acord amb tota la informació exposada, s'entén que, actualment, **el model de tutela que pot resultar òptim continua sent el model privat**. Però aquest model privat ha de canviar respecte a la relació administrativa que es manté amb les entitats. En altres paraules, s'ha constatat que les

9. *Estudi de costos del model d'atenció de tutela*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania, 2009.

entitats han de tenir un nombre mínim de càrrecs tutelars per ser més eficients. Ara per ara, i d'acord amb la situació econòmica del Departament i la pròrroga pressupostària, no és possible plantejar un model que suposi una injecció considerable de diners que permeti engegar una fundació pública. Possiblement, podria estudiar-se la viabilitat del model públic a llarg termini, tenint present la necessitat i la possibilitat d'increment del personal i, alhora, substituint la funció de les entitats privades per la pública en l'assumpció de càrrecs.

Per tant, resulta conclouent que s'ha de **mantenir un model privat, però optimitzant-ne els recursos i sense incrementar-ne el pressupost**. El fet de poder regular un mínim de càrrecs tutelars per entitat, i, per tant, fer-ne més eficient la gestió, suposa un increment de recursos per redirigir a una atenció millor a la persona i a la possibilitat de remunerar millor els professionals d'atenció directa. La fórmula que recull aquesta possibilitat per regular-ho és el **concert social**, el qual es desenvolupa en l'apartat 6.

5. Metodologia de treball¹⁰

La metodologia emprada per tal de comprovar la hipòtesi de treball ha estat la següent:

- Anàlisi dels diferents **models de finançament de les altres comunitats autònomes** posant l'accent en els estudis publicats i en la consulta de la normativa que regeix el funcionament dels serveis de tutela.

Tal com s'ha pogut observar s'han remarcat especialment els models de les Balears i Guipúscoa, i en ambdós casos s'ha contactat amb els caps de servei responsables de la gestió del servei, des d'on s'ha facilitat documentació per analitzar els seus models i recollir els elements que han resultat de més interès per aplicar al model propi.

- S'han fet diverses **entrevistes** als agents que s'han considerat estratègics; així doncs, s'ha obtingut la visió més directiva del Departament amb el secretari d'Afers Socials i Famílies; una visió més de gestió amb el sub-director general de Recursos i la sub-directora general d'Atenció i Promoció de l'Autonomia Personal. Així mateix, s'han fet entrevistes a les directores i directors d'entitats tutelars catalanes, que han aportat la visió de les entitats. Finalment, s'han fet entrevistes a membres d'associacions en primera persona per tal de conèixer la seva opinió respecte al model actual i la possibilitat d'incorporació a la taula tècnica. Les entrevistes s'han fet de forma individualitzada, per propiciar un entorn que permetés conèixer i analitzar les visions i les percepcions pròpies.
- La creació d'una **taula tècnica** que pugui treballar el pas cap a la concertació social definint els punts que caldrà incloure dins l'ordre d'acreditació.

---

10. Per a la preparació de les entrevistes, s'ha emprat la *Guia pràctica 8. La metodologia qualitativa en l'avaluació de polítiques públiques*. Col·lecció l'Àlvia de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques. 2011.

- Anàlisi de la **literatura econòmica** sobre què vol dir desenvolupar una gestió concertada del servei.
- Elaboració de les **línies principals** que haurà de contenir el document de treball per desenvolupar-lo dins la taula tècnica.

6. Resultats del treball de camp. Proposta de reforma: el concert social

---

6.1 Oportunitat de concertar aquest àmbit de servei¹¹

Ha quedat demostrat que el model actual de finançament a través de subvenció es defineix com de caràcter **graciable, subjecte al pressupost** disponible i a les **prioritats polítiques** que determini el Departament. Per tant, el servei de tutela, com a servei social especialitzat reconegut en la Cartera de serveis socials no pot continuar amb aquesta **situació d'inseguretat** respecte a la prestació d'aquest servei. Així mateix, el model utilitzat pel Departament fins ara en altres serveis havia estat la figura del concert regulat per la Llei de contractes del sector públic.¹² Tanmateix, el fet d'utilitzar aquesta figura, a més de l'element bàsic per a la selecció com era el preu del servei, implicava una tasca de gestió excessiva per al Departament en haver de gestionar de forma anual els contractes, no poder donar sortida a les situacions d'urgència perquè s'hi havia de fer una convocatòria d'acord amb la normativa i, alhora, no poder fer l'adjudicació d'acord amb les especificitats de les persones usuàries i dels serveis.

Tenint en compte la realitat descrita fins al moment, el fet de poder gestionar el servei de tutela des de l'àmbit de l'acció concertada comporta la possibilitat d'**augmentar la qualitat del servei**, ja que s'hi garanteix una continuïtat en l'atenció, en l'acompanyament i en els suports que necessita la persona. A més, es potencia la filosofia, ja estesa en el Departament, de **situar en el centre la persona** i les seves necessitats. Suposa també reconèixer el criteri d'atenció centrada en la persona, la continuïtat, la seguretat i l'estabilitat de la xarxa de provisió del servei, a partir de les entitats tutelars, i garantida per la Cartera de serveis socials.

---

11. Vegeu en l'annex 6 el marc teòric que regeix la regulació normativa de la concertació social.

12. Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

L'acció concertada també implica reconèixer la presència i la importància de les organitzacions de l'economia social i del tercer sector a Catalunya com a proveïdores del servei. Alhora, s'observa el criteri de cercar i garantir la **qualitat del servei** i l'**expertesa** per part de l'Administració per davant de criteris purament econòmics. Per tant, aquesta nova forma de concert administratiu suposa una nova manera d'entendre la col·laboració publicoprivada entre l'Administració i les entitats tutelars.

L'acció concertada possibilita, com es descriu en la definició de les directives europees (vegeu l'annex 6), la **priorització dels proveïdors** a partir de qüestions com l'accessibilitat, la qualitat o la continuïtat dels serveis, i tenir en compte, com a element principal, les especificitats de les persones usuàries. Recordem que en el cas del servei de tutela, les entitats estan especialitzades per sectorització i diagnòstic. Això ha fet que les entitats tutelars acumulin una expertesa en el seu àmbit que ha de ser tinguda en compte pel Departament a l'hora de proposar el concert i que en cap cas no es pot obviar. Fer-ho, al meu entendre, seria molt perjudicial per a les persones tutelades. Per tant, la figura proposada i el fet que puguin desenvolupar el servei les entitats que actualment l'estan prestant possibilita elaborar un model de tutela que garanteixi la qualitat en l'atenció a les persones i la protecció dels seus drets.

Aquesta nova forma suposa per al Departament una **gestió adaptada a les necessitats dels serveis** que presta. Pensem, per exemple, que aquesta fórmula aporta més flexibilitat, atès que permet donar resposta a les situacions d'urgència, o bé més eficiència en la gestió, ja que no cal convocar anualment els contractes, perquè el concert social possibilita una durada superior a la prevista per als contractes de serveis que regula la Llei de contractes del sector públic.

Aquest fet pot semblar menor, però no ho és, i en aquest sentit ho expressava el sub-director general de Recursos de la Direcció General de Protecció Social, com a òrgan responsable de la gestió econòmica del servei. El fet de poder gestionar amb més eficiència administrativa suposa una oportunitat per dedicar temps, esforços i recursos a fer un seguiment més acurat de la qualitat del servei prestat. Actualment, dita Sub-direcció esmerça tots els seus recursos a gestionar els nous contractes i a fer tasques específicament burocràtiques que no aporten valor al servei. Segons el sub-director, el fet de gestionar els serveis i el seu creixement per mitjà de l'ordre d'acreditació possibilita aquesta eficiència administrativa i una ràpida resposta en la gestió de les situacions d'urgència.

El model plantejat permet establir una **nova forma de col·laboració** entre el Departament i les entitats tutelars. El fet d'emprar el concert social propicia una consolidació del servei de tutela que s'allunya de la inestabilitat de la subvenció i, alhora, reconeix l'especialització, l'expertesa i les capacitats que diferencien les entitats, i permet fer compatible l'acció de govern i del Departament en la promoció de l'autonomia personal amb els requeriments i els condicionaments a què estan subjectes les organitzacions socials.

El fet de poder revisar la relació administrativa que es manté amb les entitats tutelars és una oportunitat per treballar amb el sector de forma conjunta per tal de definir el nou model. En l'apartat següent s'exposen amb més detall els agents que han de ser part de la revisió del model.

A tall de conclusió d'aquest punt, podem argumentar com a clares **oportunitats** per implementar el sistema de concert en el servei de tutela els punts següents:

- En primer lloc, el compromís dels càrrecs polítics del Departament, que considerem necessari per poder avançar en la millora de l'atenció a les persones, de consolidar el servei de tutela per mitjà de la concertació.

- En segon lloc, la necessitat de simplificar la gestió administrativa i la possibilitat de regularitzar de forma mensual els pagaments i les persones usuàries, amb els seus mòduls corresponents, i evitar arrossegar, com ara, actualitzacions anuals de persones usuàries i mòduls.
- En tercer lloc, l'oportunitat que amb la simplificació de la gestió es puguin dedicar més recursos a valorar la qualitat del servei donat i no esmerçar temps i professionals en el control de les factures i, per tant, crear valor públic.
- Finalment, la possibilitat que ofereix la concertació de reduir les despeses indirectes de les entitats a partir de provocar unes economies d'escala per buscar l'eficiència del sistema i incidir en la protocol·lització de la seva actuació. Aquest darrer punt és motiu d'explicació més extensa en l'apartat següent.

6.2 Anàlisi dels agents implicats

Una peça clau i necessària de la revisió del model de finançament és la **definició dels agents implicats** i la **seva participació i col·laboració**. Tal com afirma Peña,¹³ el model ha de ser definit des de la deliberació amb tots aquests agents. Hi ha d'haver un procés de **deliberació** que ha de recollir totes les visions. El fet d'incorporar els diferents agents en la definició del model no implica oblidar que el Departament ha de liderar el procés. És el Departament qui té la competència en el desenvolupament del sistema de finançament de les entitats i la responsabilitat d'administrar els recursos i de vetllar per l'interès general. No obstant això, el **nou model de governança** suposa la possibilitat de fer copartícips en la presa de decisions els diferents agents implicats. S'entén, doncs, la necessitat de tenir un **lideratge compartit** amb els diferents agents per tal de donar més legitimitat al model resultant. El document final serà el resultat d'un treball conjunt que li donarà més aplicabilitat: hi haurà, possiblement, menys resistència per part de tots els agents a executar-lo i, alhora, el diàleg propiciat proporcionarà **una transmissió d'informació i coneixement** (Brugué, 2008).

Així mateix, la implicació per part d'aquests agents externs a l'Administració, que en aquest cas són les entitats tutelars i les associacions en primera persona, principalment, pot enriquir el debat, en paraules de Brugué,¹⁴ "tot incorporant idees i sensibilitats que no sempre formen part del bagatge" de l'Administració.

A més de definir els agents que cal tenir en compte, cal definir també els instruments i els espais que faran possible aquesta participació. Cal definir els marcs de referència (Brugué, 2008), és a dir, cal tenir un document base sobre el qual treballar; cal **organitzar espais i mecanismes** per al debat i, finalment, cal recollir aquestes aportacions, sistematitzar-les i retornar-les. En el cas que ens ocupa, el Departament ha treballat diverses vegades amb les entitats tutelars en la revisió i la definició de diferents models tècnics a partir de taules tècniques. Aquestes taules han estat convocades sempre pel Departament, però, en algunes ocasions, a demanda del sector, per afrontar un problema concret. Seguint aquest patró, per a la revisió del model de finançament, s'ha previst la convocatòria de la **taula tècnica**, amb les entitats

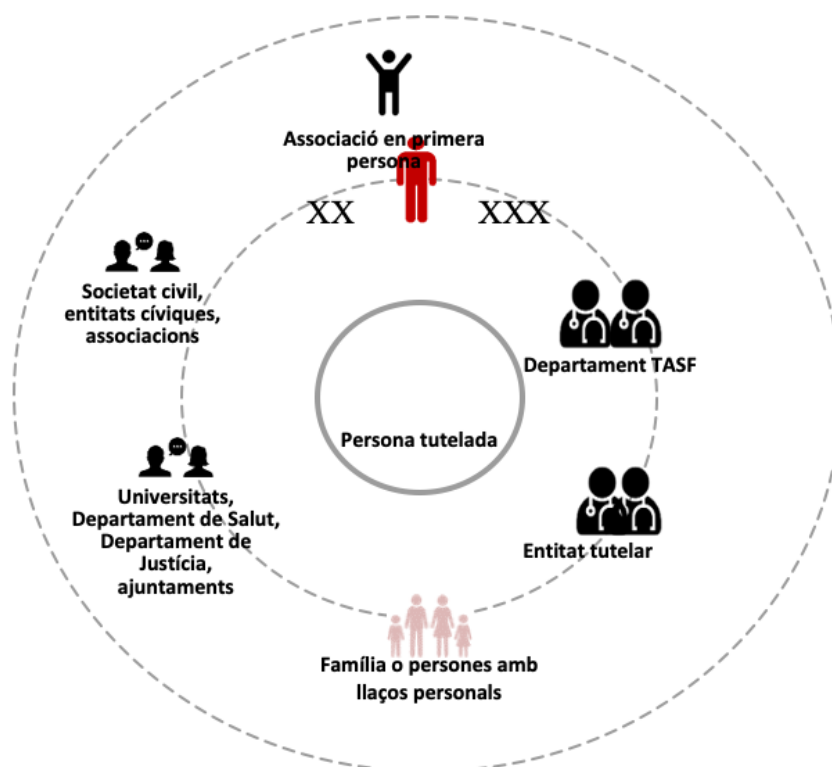
13. Peña López, I. (2014). Innovació social oberta: l'organització política com a plataforma. Dins L. Costa i Fernández i M. Puntí Brun (ed.), *Comunicació pel canvi social. Reflexions i experiències per una comunicació participativa, emancipadora i transparent*. Girona: Documenta Universitària, p. 59-75.

14. Brugué i Torruella, Q. (2008). La participació ciutadana en l'elaboració de la llei de serveis socials. *Activitat Parlamentària*, núm. 14, p. 68-79.

tutelars, per abordar la revisió del sistema. La Unitat de Tuteles ja ha elaborat un primer document que servirà de base per iniciar el treball. Malgrat això, en les taules tècniques anteriors no s'ha convocat mai associacions de persones que estiguin tutelades o persones que puguin actuar en primera persona, convocatòria que en aquest cas es valora com a positiva per obtenir també la seva aportació.

Una vegada conculsa la part de la taula tècnica, caldrà aglutinar en un **document únic** els acords, tenint present que potser no totes les demandes es podran atendre, per fer-ne el retorn a totes les persones que hi han participat, i això vol dir més transparència i rendició de comptes. Aquest document ha de servir per definir el model de tutela i, consegüentment, per definir els mòduls, que són la base per determinar-ne el finançament. Si finalment se segueix la fórmula del concert social, aquest document s'utilitzarà per a la redacció de la part orientada al finançament del servei de tutela dins la propera ordre d'acreditació de la Direcció General de Protecció Social. La redacció d'aquesta ordre implicarà la participació de diferents agents interns, és a dir, altres unitats del Departament, per tal que aportin la seva expertesa i amb els quals s'haurà de fer un treball conjunt: Assessoria Jurídica, Gestió Econòmica i Inspecció.

Gràfic 3. Mapa d'actors

Font: elaboració pròpia.

De l'entrevista amb el secretari d'Affers Socials i de les que es van mantenir amb diverses directores i directors d'entitats tutelars es desprèn la necessitat d'incorporar-hi i implicar-hi la societat civil.

Tant les entitats com el Departament destaquen el respecte a la voluntat de la persona per aconseguir la **màxima integració comunitària**. Perquè això sigui així, tota la comunitat n'ha de ser conscient i

ha de conèixer les realitats d'aquestes persones amb perfils més complexos, i n'ha de participar. Així, resultaria interessant crear unes **taules comunitàries de treball** amb diferents funcions; una de més general per donar suports comunitaris a persones que tinguin la capacitat modificada, com podria ser en l'àmbit relacional amb la comunitat, d'integració o fins i tot d'especialització, però des del voluntariat. Pensem, per exemple, en un professional que lliurement s'ofereixi a donar suport per entendre un document o per treballar la vinculació a una associació. Però també seria funció d'aquesta taula ajudar les administracions implicades i l'entitat tutelar a buscar una solució quan hi hagi una situació complexa amb una persona. És en aquest punt on la societat ha de poder implicar-se i ajudar a cercar una resposta per a aquesta persona. En les entrevistes es comentava que, dins aquesta taula, seria interessant que hi participessin l'entitat tutelar, l'ens local, els serveis socials i els departaments de Salut, de Justícia i d'Afers Socials, i seria necessari incloure-hi les associacions de veïns i altres moviments associatius vinculats al territori en qüestió.

Taula 9. Anàlisi del mapa d'actors¹⁵

Actors	Interès	Recursos
Departament	<ul style="list-style-type: none"> – Consolidar el servei de tutela. – Garantir un ús eficient dels recursos. – Aconseguir una coparticipació dels diferents agents implicats. – Definir un model de col·laboració publicoprivada a partir de l'acció concertada. – Aconseguir un sistema transparent i de qualitat que garanteixi l'autonomia de les persones. 	<ul style="list-style-type: none"> – Utilitzar l'expertesa de les diferents persones tècniques del Departament. – Equips multidisciplinaris per revisar el model. – Crear un espai de deliberació i coordinació entre les parts. – Implicar diferents unitats del Departament.
Entitats tutelars (tercer sector)	<ul style="list-style-type: none"> – Definir un model de finançament que reculli les seves demandes. – Aconseguir un sistema de finançament més estable. 	<ul style="list-style-type: none"> – Consolidar un espai de debat i reflexió. – Aportar expertesa, a partir del desenvolupament de la seva tasca diària, a la taula tècnica.
Associacions en primera persona	<ul style="list-style-type: none"> – Definir un model que els asseguri una cobertura de les seves necessitats. – A partir del nou sistema de finançament, garantir-los l'autonomia. 	<ul style="list-style-type: none"> Aportació de la seva expertesa com a persones amb la capacitat modificada, i de la seva avaluació de la qualitat del servei prestat.

15. CIPPEC (2012). *Com dissenyar un pla d'incidència en polítiques públiques*. Guia núm. 1, p. 24 -25. *Guia pràctica per al disseny i la realització d'avaluacions de polítiques públiques*. Agència d'Avaluació i Qualitat. Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, 2015, 50-51.

Actors	Interès	Recursos
Entitats cíviques, societat civil, associacions	Implicar-se en el model de benestar i qualitat d'atenció a les persones amb la capacitat modificada.	– Seguiment de l'aplicació i el desenvolupament de les polítiques del Departament. – Participació, implicació i col·laboració en el benestar comunitari.
Universitats, Departament de Salut, Departament de Justícia, ajuntaments	Interès en el benestar i la qualitat d'atenció a les persones amb la capacitat modificada.	Coneixement especialitzat, recursos tècnics i humans, i recursos assistencials.

Font: elaboració pròpia a partir de CIPPEC (2012). *Com dissenyar un pla d'incidència en polítiques públiques*.

6.3 Proposta de concertació del servei¹⁶

La concertació ens permet regular aspectes que fins ara no han estat regulats, com també millorar l'eficiència del servei a partir de:

- Acreditació administrativa al RESES (Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies), **experiència mínima** en atenció al col·lectiu de tuteles, a més de la resta de criteris que ara ja recull l'ordre d'acreditació.¹⁷
- Acreditar **mitjans i recursos suficients** per cobrir ràtios de personal i optimitzar els costos indirectes amb un nombre mínim de càrrecs, a partir de la solvència econòmica.
- Oportunitat de simplificar els **mòduls** actuals, treballant amb el sector a partir de les taules tècniques (vegeu l'annex 4). La possibilitat de simplificar els models, prenent com a possible exemple el model balear, pot suposar que des de la Unitat es pugui determinar el mòdul que correspon a cada persona i, per tant, hi hagi un control del cost econòmic i un seguiment de la feina que està fent l'entitat amb cada persona.
- Actuar per aconseguir una **homogeneïtzació** de les entitats amb relació a la forma de treballar, als recursos humans, a la qualitat en el servei; és a dir, en la protocol·lització de la seva actuació.
- Possibilitat, en cas de condicions anàlogues d'eficàcia i qualitat, de **prioritzar la concertació** amb entitats sense ànim de lucre i assegurar que l'expertesa de les entitats tutelars sigui un factor clau a tenir en compte.
- Garantir que **no hi hagi un fi lucratiu** per part de les entitats: únicament que hi hagi un reemborsament de les despeses sofertes com a conseqüència de la prestació de l'activitat.
- Possibilitar una **durada** dels contractes de serveis superior a la que preveu la Llei de contractes del sector públic (tal com regula l'ordre d'acreditació del Departament, una vigència màxima de cinc anys, ampliable a cinc anys més).

16. Per elaborar aquest punt s'han recollit totes les aportacions de les entrevistes fetes amb les directores i directors de les entitats tutelars, dels diferents professionals del Departament i de primera persona.

17. Article 4 de l'Ordre TSF/223/2018, de 20 de desembre, de convocatòria per a l'acreditació d'entitats proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i per a la provisió de serveis socials de l'àmbit de protecció social.

- Possibilitat de valorar la **qualitat**, amb relació a l'avaluació dels serveis i la valoració de les persones usuàries.
- Possibilitat de valorar **bones pràctiques socials** i de gestió del personal en la realització del servei.
- Possibilitat de valorar la **integració comunitària** de l'entitat a partir de l'assignació de casos per territori i segons la seva vinculació als recursos de la xarxa i a l'entorn.
- Possibilitat d'escollir la concertació amb entitats, valorant més, com a variable determinant, la **qualitat** i el valor del model d'intervenció vers l'atenció integrada centrada en la persona que no pas el preu.

Cal tenir en compte totes aquelles particularitats que hauran de quedar recollides en l'ordre i que corresponen exclusivament al servei de tuteles:

- Cal tenir present que no podem tenir coneixement, en el moment de fer la previsió pressupostària, de l'increment de càrrecs tutelars. Com ja s'ha explicat, els expedients s'inicien als jutjats, i són aquests els que deriven a les entitats tutelars les persones que hauran de rebre els suports necessaris per a aquestes entitats.
- El Codi civil català estableix que la tutela és gratuïta, però reconeix el dret del tutor a percebre una remuneració a càrrec del tutelat en concepte de gestió. Pel que fa a aquesta retribució, no hi ha un criteri unificat entre les entitats, i algunes han creat un sistema propi per determinar quina pot ser aquesta quantitat, depenent dels ingressos i del rendiment del pupil. Aquest fet no ha estat avaluat pel Departament, entenent que si les entitats estan obligades a fer una rendició de comptes anual, i des del jutjat corresponent s'aproven aquests comptes, és que la quantia és la correcta. Aquest fet pot variar amb la incorporació de la figura de la concertació. S'haurà de prendre una decisió en l'àmbit del Departament de contemplar un possible copagament de la persona i, per tant, regularitzar-ho amb l'entitat tutelar.

No obstant això, amb l'entrevista que es va fer al secretari d'Afers Socials i Famílies del Departament, aquest considerava que les entitats haurien de calcular la **remuneració per part del tutelat** a partir del que estableix la norma del Departament respecte al càlcul de la capacitat econòmica de les persones beneficiàries. L'annex 7 recull, en forma d'índex, els punts que haurà de contenir l'ordre d'acreditació del servei de tutela, amb les especificitats que caldrà tenir en compte.

Per tant, per mitjà de la concertació podem **garantir també economies d'escala**, en el sentit de només deixar que s'acreditin les fundacions amb un nombre mínim de tutelats, per tal de garantir l'eficiència del sistema. Aquest fet provocarà que aquestes entitats que tenen menys de dos-cents càrrecs tutelars, s'hagin d'unir per provocar l'eficiència en la seva gestió. Evidentment caldrà possibilitar un període transitori per assegurar aquesta unificació.

Aquest fet no només provocaria una unificació a escala econòmica, sinó que també possibilitaria consolidar amb les entitats les dinàmiques i els processos de treball. Aquest punt s'ha comentat amb diversos directors i directores d'entitats tutelars als quals s'ha entrevistat, i veuen com a necessària aquesta adaptació i unificació.

Així doncs, donat que la **creació d'una entitat pública** no és viable de forma immediata, sí que s'aconsegueix per mitjà del concert la reducció dels costos indirectes de les entitats i el fet que aquest estalvi pugui destinar-se a l'increment de la qualitat en l'atenció directa a la persona. Seguint les indicacions de la Secretaria d'Afers Socials i Famílies, aquest fet no suposa un increment de pressupost.

S'entén, doncs, que aquesta **col·laboració publicoprivada** permeti que sigui un instrument estratègic (Serra, 2018)¹⁸ que es basi en l'especialització i que valori l'expertesa de les entitats tutelars, per tal d'aconseguir una gestió òptima de les polítiques públiques i que l'acció de govern i els objectius de les entitats del tercer sector puguin ser compatibles i complementàries.

A partir d'aquest treball conjunt i del plantejament fet sobre el canvi cap a la concertació, entenc que es pot crear valor públic a partir de l'eficiència de les entitats en el seu cost, en la redistribució per millorar l'atenció directa a les persones usuàries, en la possibilitat de millorar l'avaluació del servei i el seguiment per procurar una qualitat en el servei de tutela i per tal que la inversió pública que es fa a les entitats reverteixi en la societat.

En aquest sentit, i en la col·laboració publicoprivada, tal com afirmen López Casanovas i Planas Miret,¹⁹ l'Administració ha treballat les diferents formes de col·laboració amb el sector, però no ha treballat internament l'adaptació a aquest canvi. Així doncs, i tal com reflexionava el sub-director de Recursos, el Departament hauria de ser capaç d'adaptar-se a un nou model d'Administració relacional, deixar la burocràcia de la facturació dins l'àmbit dels sistemes d'informació i centrar-se en la planificació, la direcció i l'avaluació del servei que estan prestant les entitats, ja que actualment el seguiment només es porta a terme a partir de les auditories presentades per les entitats.

L'avaluació resulta necessària per poder prendre decisions amb relació al model per tal de **buscar l'eficiència en el sistema**, tenint clar que els recursos són limitats. A partir de l'avaluació, obtenim coneixement, i això ens permet treballar amb més eficiència i transparència, i alhora facilita un rendiment de comptes del model aplicat. És cert que el Departament ja té un model de qualitat amb uns indicadors, però és un model de l'any 2008. Amb la revisió del model i el pas a concert, un dels temes a tractar en les taules tècniques ha de ser la revisió d'aquest model d'avaluació de la qualitat per adaptar-lo a la normativa actual de la Convenció. Cal posar el focus en l'avaluació de la qualitat del servei i la materialització en el pla de vida individual de cadascuna de les persones respectant-ne la voluntat i l'autonomia.

Si ho concretem en l'àmbit de les tuteles, hem de valorar els serveis per mitjà de l'anàlisi del grau de benestar i de suports rebuts per part de les persones i de la realització del seu projecte de vida, i no per mitjà de l'anàlisi del compliment de les ràtios de personal, per exemple.

---

18. Serra Martín, A. (2018). La col·laboració publicoprivada i la creació de valor públic. *Revista Econòmica de Catalunya*, 77, 42.

19. López-Casanovas, G.; Planas Miret, I. (2018). La crisi econòmica i la seva incidència a la gestió dels serveis públics. *Revista Catalana de Dret Públic*, 56, 39-55.

7. Conclusions

Es comprova la hipòtesi que el concert social pot resultar, en aquest moment, l'eina adequada per regular la relació administrativa del Departament amb les entitats tutelars.

De l'estudi comparat amb els altres models, se n'extreu una **oportunitat de revisar els criteris** que assignen actualment els mòduls i procurar una simplificació del sistema.

A escala econòmica, el model de concertació ha de permetre **unificar** entitats i assegurar-ne un **grau més elevat d'eficiència** per mitjà de la reducció dels costos indirectes i la inversió d'aquest estalvi en l'atenció directa.

Certament, la creació d'una entitat pública podrà ser abordada en el moment en què hi hagi disponibilitat pressupostària per assumir aquests costos i voluntat política per provocar el canvi.

En l'àmbit administratiu, la concertació garanteix un **disseny, una planificació i una avaluació** del servei. Així mateix, permet la unificació i la protocol·lització de les estructures i les actuacions de les entitats, a les quals assegura un pagament regular, que ha de possibilitar més estabilitat i, per tant, una atenció millor a les persones. El model també permet valorar l'**expertesa i els coneixements** de les entitats tutelars en la prioritització de la concertació d'entitats sense afany de lucre, redefinint el sistema de col·laboració publicoprivada per a la prestació del servei de tutela.

El pas cap a un sistema de concertació ha de facilitar que s'actualitzi i es posi èmfasi en l'**avaluació de la qualitat** del servei, cosa que hi aportarà transparència i permetrà la rendició de comptes.

El model hauria de ser capaç de recollir l'**eficiència social i econòmica** i procurar una transformació estratègica, que ha de ser liderada pel Departament amb l'acompanyament de tots els agents descrits, per aconseguir el màxim de complicitats per a una aplicabilitat més extensa, i evitar així les possibles resistències, entenent que tot aquest treball té un únic objectiu: facilitar els suports necessaris per assegurar que les persones amb la capacitat modificada puguin desenvolupar amb plena garantia el seu projecte de vida.

8. Valoració i agraïments

Pensar i fer aquest treball m'ha permès **aplicar els coneixements** adquirits al llarg del postgrau a un projecte que estic començant a desenvolupar.

Així mateix, és just reconèixer que amb el treball **he pres consciència de la complexitat** del projecte i de la molta feina que queda encara per fer en aquest àmbit.

Agraeixo l'expertesa, les recomanacions, les directrius i la disponibilitat de la meva tutora, Maite Vilalta. També la predisposició i l'explicació en l'àmbit de la concertació per part d'Eladi Torres i d'Ismael Peña per a l'elaboració del mapa d'actors.

Agraeixo també la predisposició a treballar i a reflexionar conjuntament de les directores i directors d'entitats tutelars, de membres de primera persona i dels diferents professionals del Departament a qui he entrevistat.

Així mateix, agraeixo la professionalitat i la complicitat dels caps de servei de Balears i Guipúscoa en compartir informació i poder fer treball en xarxa.

Finalment, als companys de postgrau els agraeixo haver compartit el camí junts, en especial a la Jordina i al Josep.

9. Referències bibliogràfiques

BARCELONA. DIPUTACIÓ (2011). *Els projectes estratègics*. Guies metodològiques per a la planificació estratègica 5.

BRUGUÉ I TORRUELLA, Q. (2008). La participació ciutadana en l'elaboració de la llei de serveis socials. *Activitat Parlamentària*, 14, 68-79.

CATALUNYA. GENERALITAT. DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIA (2017). *Protocol per a l'aplicació de criteris de cribratge abans d'iniciar un procés d'incapacitació*.

CATALUNYA. GENERALITAT. DEPARTAMENT D'ACCIÓ SOCIAL I CIUTADANIA (2006). *Avaluació externa de la qualitat de les entitats tutelars de Catalunya. Indicadors d'avaluació de qualitat*.

CIPPEC (2012). *Com dissenyar un pla d'incidència en polítiques públiques*. Guia núm. 1.

ESPAÑA. MINISTERIO DE SANIDAD (2017). Asociación Española de Fundaciones Tutelares. *Estudio sobre la situación de la tutela de las personas adultas con discapacidad intelectual en España*.

ESPANYA. MINISTERI D'HISENDA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (2015). Agència d'Avaluació i Qualitat.

FILLAT DELGADO, Y., i PINAR ÁLVAREZ, A. (2016). Estudi sobre la situació de la tutela de les persones adultes amb discapacitat intel·lectual a Espanya. Serveis de suport a l'exercici de la capacitat jurídica. Madrid: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

GIMENO FELIU, J. M. (2016). Un paso firme en la construcción de una contratación pública socialmente responsable mediante la colaboración con entidades sin ánimo de lucro en prestaciones sociales y sanitarias. Un pas ferm en la construcció d'una contractació pública socialment responsable mitjançant la col·laboració amb entitats sense ànim de lucre en prestacions socials i sanitàries. Observatori de Contractació Pública. <<http://scur.cat/P4G624>>.

GIMENO FELIU, J. M. (2017). La transposició de la Directiva europea 2014/24 / UE: un nuevo marco para la provisión de servicios públicos en el ámbito social y de la salud. Dins la jornada Las directivas europeas y su impacto en los servicios públicos de atención a la dependencia. Barcelona: ESADE.

Guia pràctica per al disseny i la realització d'avaluacions de polítiques públiques.

Guia pràctica 8. *La metodologia qualitativa en l'avaluació de polítiques públiques.* Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques. 2011.

Guia pràctica 13. *L'aplicació de l'avaluació econòmica en l'àmbit dels serveis socials. Una guia introductòria.* Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques. 2015.

HEREU, J., i PUIG, A. (2011). *Barcelona, model avançat de gestió pública.* Barcelona: Planeta.

La tutela de las personas adultas incapacitadas en situación de desamparo. Congreso Estatal 2006. Diputación Foral de Guipúzcoa.

LAVINIA, M. (2018). La sostenibilidad de las fundaciones tutelares. 2.ª Jornada de Fundaciones Tutelares en Andalucía (noviembre de 2018). Fundación Hispalense de Tutelas. <<http://scur.cat/C9YLPD>>.

LÓPEZ CASANOVAS, G., i PLANAS MIRET, I. (2018). La crisi econòmica i la seva incidència en la gestió dels serveis públics. *Revista Catalana de Dret Públic*, 56, 39-55.

Memoria de Actividad 2017. Fundación Navarra para la Tutela de Personas Adultas. <<http://scur.cat/3H9AZF>>, <<http://www.fundacionnavarratutelar.com/assets/memoria-actividad-2017.pdf>>.

MORENO SERRES, J. (2014). Las personas adultas bajo la tutela pública. Estudio comparado por comunidades autónomas. *Trabajo Social Hoy*, 73, 103-118.

ORDAS ALONSO, M. (2008). *La institución tutelar como mecanismo de protección jurídica de menores e incapacitados.* Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

PEÑA LÓPEZ, I. (2014). Innovació social oberta: l'organització política com plataforma. Dins L. COSTA I FERNÁNDEZ, i M. PUNTÍ BRUN (ed.). *Comunicació pel canvi social. Reflexions i experiències per una comunicació participativa, emancipadora i transparent.* Girona: Documenta Universitària, 59-75.

SERRA MARTÍN, A. (2018). La col·laboració publicoprivada i la creació de valor públic. *Revista Econòmica de Catalunya*, 77, 42.

Tercer Sector Social i serveis públics d'atenció a les persones. La Confederació. Barcelona, 29 de gener de 2019.

ASPANIAS. <<https://www.aspanias.org/transparencia/>>.

International guardianship network. <<https://www.international-guardianship.com/guardianship.htm>>.

10. Referències normatives

Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat, ratificada per l'Estat espanyol. Instrument de ratificació publicat en el BOE el 21/4/2008. La Convenció va entrar en vigor a Espanya el 3 de maig de 2008.

Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya.

Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família.

Decret 151/2008, de 29 de juliol, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials 2008-2009.

Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials 2010-2011.

Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema català de serveis socials.

Decret 188/1994, de 28 de juny de 1994, de creació de la Comissió d'Assessorament i Supervisió de les persones jurídiques sense ànim de lucre que tinguin atribuïda la tutela de menors o d'incapacitats, modificat pel Decret 266/1998, de 6 d'octubre.

Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

Ordre TSF/223/2018, de 20 de desembre, de convocatòria per a l'acreditació d'entitats proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i per a la provisió de serveis socials de l'àmbit de protecció social.

Ordre TSF/39/2017, de 17 de març, per la qual s'aproven les bases que han de regir la convocatòria ordinària de subvencions de projectes i activitats per a entitats en l'àmbit de polítiques socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Plec General de condicions tècniques per al concert entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i entitats que gestionen els serveis de tutela per a persones adultes incapacitades judicialment. Govern de les Illes Balears.

Bases administratives per a la concertació de places per a la prestació del servei municipal de centres oberts de la ciutat de Barcelona corresponents a l'any 2019.

Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions. Estratègia 2017-2019. Generalitat de Catalunya. <<http://scur.cat/AYZKG3>>.

Pla de govern de la XII legislatura <<http://scur.cat/30LCYK>>.

Annexos

Annex 1. Annex 2 de la Guia en la protecció i suport a l'exercici de la capacitat. Més enllà de la incapacitació, elaborada pel Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya

Figura	Definició	Implicacions
<p>Poders preventius²⁰</p>	<p>És un document notarial pel qual una persona (poderdant) en designa una altra (apoderada) perquè la representi i defensi els seus interessos en cas de perdre la capacitat per manifestar la seva voluntat.</p> <p>La persona amb plena capacitat vol assegurar la defensa futura dels seus drets, obligacions i interessos d'acord amb la seva voluntat i amb persones de la seva plena confiança. La persona pot prendre decisions sobre els seus interessos quan és perfectament capaç, davant una hipotètica i futura situació de pèrdua de capacitats, temporal o indefinida.</p> <p>Un document que complementa el poder preventiu és el testament vital o document de voluntats anticipades.</p>	<p>Es pot anul·lar o revocar en qualsevol moment, sempre davant de notari.</p> <p>L'atorgament d'un poder preventiu pot evitar iniciar un procés de modificació de la capacitat. És operatiu sense procés judicial de modificació de la capacitat.</p> <p>Possibilita, per exemple, la gestió del patrimoni de la persona afectada, sense haver de recórrer als procediments judicials de modificació de la capacitat.</p>
<p>Delació voluntària (autotutela)^{21, 22}</p>	<p>Consisteix en la designació davant de notari de la persona elegida perquè ocupi el càrrec en cas de modificació de la capacitat.</p> <p>Cal que la persona sigui major d'edat i tingui plena capacitat per designar mitjançant el document públic notarial un tutor o tutors en cas que en el futur esdevingui incapaç i així resulti per sentència judicial, perquè, a diferència del poder preventiu, la designació de tutor no funciona aquí de manera automàtica, sinó que s'ha de declarar judicialment la modificació de la capacitat de qui fa la designació.</p>	<p>S'atorga en document públic notarial en què es poden incloure altres disposicions relatives tant a la cura de la persona com a l'administració dels seus béns.</p> <p>Només és operativa si hi ha un procés judicial de modificació de la capacitat.</p>

20. Article 222-2 del llibre II del Codi civil de Catalunya.

21. Article 222-4 del llibre II del Codi civil de Catalunya.

22. L'**autotutela** correspondria a la figura jurídica de la delació voluntària.

Figura	Definició	Implicacions
Assistència ²³	<p>És una figura pensada per a l'ajut a persones sense la capacitat modificada però que, per voluntat pròpia i a causa d'una disminució no incapacitant de les facultats físiques o psíquiques, sol·liciten que se'ls nomeni un assistent.</p> <p>La persona ha de ser major d'edat i estar afectada per una disminució no incapacitant que la impossibiliti per tenir cura dels seus interessos.</p> <p>A diferència d'un apoderat, l'assistent ha de retre comptes a un jutge si té atribuïdes funcions d'administració ordinària del patrimoni, i no substitueix la persona assistida, sinó que intervé de manera conjunta amb ella, tot i que necessita la conformitat de l'assistent per als actes que es determinin en la resolució d'assistència.</p> <p>No tothom pot disposar d'assistent. Cal que la persona ho necessiti.</p>	<p>Requereix la conformitat de la persona que cal protegir i la seva cooperació, atès que té caràcter voluntari (és la mateixa persona sol·licitant qui demana la persona o entitat que vol que l'assisteixi, i, per tant, la seva voluntat és clau, llevat que el jutge consideri que no és la persona adequada) i sempre el disposa una autoritat judicial a través d'un procediment anomenat <i>de jurisdicció voluntària</i>.</p> <p>Requereix un procés judicial, però no és el de modificació de la capacitat.</p>
Patrimoni protegit ²⁴	<p>És una figura jurídica per a persones amb discapacitats físiques o sensorials greus i per a persones amb discapacitat intel·lectual o amb trastorn mental, amb independència de la seva capacitat. En poden ser beneficiàries les persones amb discapacitat psíquica igual o superior al 33% o amb discapacitat física o sensorial igual o superior al 65%. També ho poden ser les persones que estan en situació de dependència de grau II o III, d'acord amb la legislació aplicable.</p> <p>Té com a finalitat permetre l'afectació d'uns béns determinats (diners, immobles, drets, títols, etc.) perquè amb els béns i amb els beneficis que es deriven de la seva administració se satisfacin les necessitats vitals ordinàries i extraordinàries de la persona amb discapacitat.</p>	<p>Cal acreditar el grau de discapacitat o de dependència mitjançant el certificat emès per l'òrgan administratiu competent o una resolució judicial ferma.</p> <p>La constitució del patrimoni protegit s'ha de formalitzar mitjançant escriptura pública.</p> <p>La pot constituir un tercer a favor d'una persona independentment de la seva capacitat.</p>

23. Articles 226-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

24. Articles 227-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

Figura	Definició	Implicacions
<p>Guarda de fet²⁵</p> <p><i>No requereix un procés de modificació de la capacitat.</i></p>	<p>És una figura transitòria per la qual es té cura d'una persona menor d'edat en situació de desemparament o d'una persona major d'edat en què es podria, segons els paràmetres legals, donar una causa de modificació de la capacitat, però en què una persona de l'entorn se'n fa càrrec sense necessitat d'iniciar una modificació judicial de la capacitat.</p> <p>Les funcions del guardador de fet són les de tenir cura de la persona en guarda i actuar sempre en benefici d'aquesta. Si n'assumeix la gestió patrimonial, s'ha de limitar a fer actes d'administració ordinària.</p>	<p>El guardador de fet està legitimat per sol·licitar i obtenir dels organismes públics la informació jurídica i econòmica de rellevància patrimonial i comptable. (24) Aquesta figura no s'ha d'utilitzar per fer gestions d'administració patrimonial.²⁶</p>
<p>Defensor judicial²⁷ (25)</p> <p><i>Pot requerir un procés de modificació de la capacitat.</i></p>	<p>És una figura normalment transitòria, designada pel jutge, la funció de la qual conclou una vegada s'ha complert l'actuació o es modifica la situació per a la qual va ser nomenada.</p> <p>És requisit per nomenar un defensor judicial que es constati una afectació de la capacitat per a la presa de decisions per motiu d'una malaltia o un dèficit persistents en la persona que cal protegir.</p>	<p>El defensor judicial, com bé diu el nom, és una figura transitòria que nomena el jutge mentre no hi hagi cap tutor assignat. No té en si mateix la funció de representar el tutelat.</p> <p>Es pot activar quan es tingui constància que una persona en qui pot existir causa de modificació de la capacitat necessita una mesura de protecció per:</p> <ul style="list-style-type: none"> – protegir la seva persona; – protegir els seus drets; – complir els seus deures; – administrar els seus béns.
<p>Administració patrimonial²⁸</p>	<p>Té com a funció administrar el patrimoni de la persona protegida, en el cas que aquesta responsabilitat no recaigui en el tutor. També pot consistir en l'administració de determinats béns rebuts per la persona protegida mitjançant herència, donació o llegat, si així ho han disposat el donant o el testador.</p>	

25. Articles 225-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

26. Articles 225-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

27. Articles 224-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

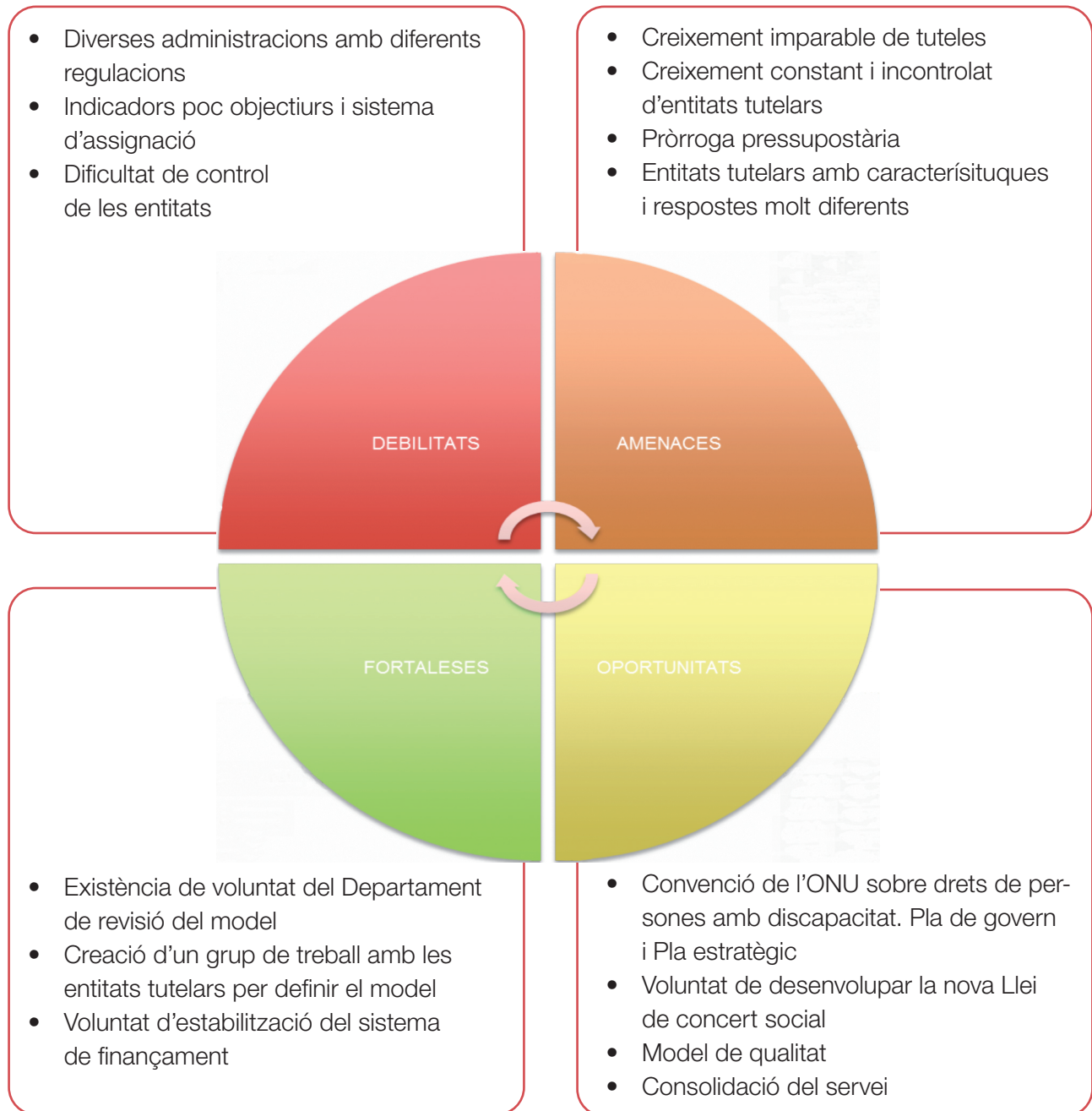
28. Article 222 del llibre II del Codi civil de Catalunya.

Figura	Definició	Implicacions
Curatela ²⁹	<p>És una mesura de protecció de la persona i dels béns, o solament de la persona o dels béns de les persones amb la capacitat modificada judicialment, amb què es complementa la seva capacitat de decisió.</p> <p>En el procés de modificació de la capacitat de la persona, les proves practicades en el procediment judicial (exploració judicial, examen mèdic forense, audiència dels parents, testificats, etc.) n'han de determinar el grau de competència; la sentència que es dicta ha de fixar les àrees en què la persona necessita suport o assistència, i el grau d'intensitat.</p>	<p>El curador és la persona que dona el suport necessari perquè els actes de la persona amb la capacitat modificada tinguin validesa.</p>
Tutela ³⁰	<p>És la institució de protecció dels menors no emancipats i de les persones que no es poden governar per si mateixes, quan la sentència de modificació de la capacitat així ho determina. La tutela s'exerceix mitjançant el càrrec de tutor.</p> <p>La tutela s'adreça a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Les persones menors d'edat no emancipades que no estiguin sota la pàtria potestat dels seus pares. – Les persones amb la capacitat modificada judicialment, establert per sentència. – Les persones subjectes a la potestat parental prorrogada o rehabilitada si els titulars ho demanen, llevat que sigui procedent la curatela. 	<p>És una mesura de protecció que pot abastar tant l'àmbit personal com el patrimonial de la persona tutelada, de manera que el tutor n'és el representant legal, en té cura, administra i defensa els seus béns i interessos patrimonials i exerceix els seus drets.</p> <p>La sentència que dicta el jutge ha de fixar les àrees en què la persona necessita aquesta representació.</p>

29. Articles 223-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

30. Articles 222-1 i següents del llibre II del Codi civil de Catalunya.

Annex 2. DAFO

Annex 3. Marc normatiu que regeix la Unitat de Tuteles³¹

El marc normatiu que regeix l'activitat de la Unitat de Tuteles està determinat, en primer lloc, per la Llei 39/1991, de 30 de desembre, de la tutela i institucions tutelars, que va ser substituïda per la Llei 9/1998, de 15 de juliol, del Codi de família, i posteriorment s'ha aprovat la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, amb novetats importants en l'àmbit de la tutela.

Per mitjà del Decret 184/1994, de 28 de juny, es crea la Comissió d'Assessorament i Supervisió de les persones jurídiques sense ànim de lucre que tinguin atribuïda la tutela de menors o incapacitats, gestionat per la Unitat de Tuteles del Departament. La comissió està integrada per dos departaments de la Generalitat —el de Treball, Afers Socials i Famílies, i el de Justícia— i els representants de les entitats tutelars. La Comissió és un òrgan de consulta i participació, que es reuneix com a tal, un cop l'any, per donar compte de l'activitat de tuteles i tractar allò que interessi. No obstant això, al llarg de l'any es manté una activitat propera entre diferents membres d'aquest òrgan.

L'any 1996 i per mitjà del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, es va establir el servei de tutela com a servei social especialitzat dins del Sistema Català de Serveis Socials. La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, inclou el servei de tutela com una prestació garantida i defineix la cartera de serveis socials, l'objectiu, les funcions, els perfils professionals i les ràtios.³²

Així doncs, la cartera de serveis socials defineix l'objecte del servei de tutela i assegura el fet de cobrir les necessitats de suport, protecció i garantia de tots els drets (personals i patrimonials) i de promoure l'autonomia personal de les persones incapacitades judicialment o en procés d'incapacitació en els termes que estableixi la resolució judicial corresponent.

Funcions de la Unitat de Tuteles

Podem establir com a funcions principals de la Unitat:

- Informar i proposar a l'òrgan judicial competent sobre el nomenament, l'excusa o la remoció com a tutors de persones jurídiques sense ànim de lucre.
- Assessorar i prestar assistència tècnica en qüestions d'administració patrimonial, jurídiques i de qualsevol altra naturalesa derivades de l'exercici de la funció tutelar.
- Supervisar l'exercici de les funcions de tutela per les entitats tutelars.
- Establir i actualitzar el cens de persones jurídiques tutelades en l'àmbit de Catalunya.
- Coordinar-se amb l'òrgan judicial i altres institucions.
- Treballar de forma coordinada amb els altres departaments i administracions per donar resposta efectiva a les necessitats de les persones.

D'una manera molt breu, exposarem a continuació com es fan les propostes de nomenament d'entitats tutelars per part de la Unitat:

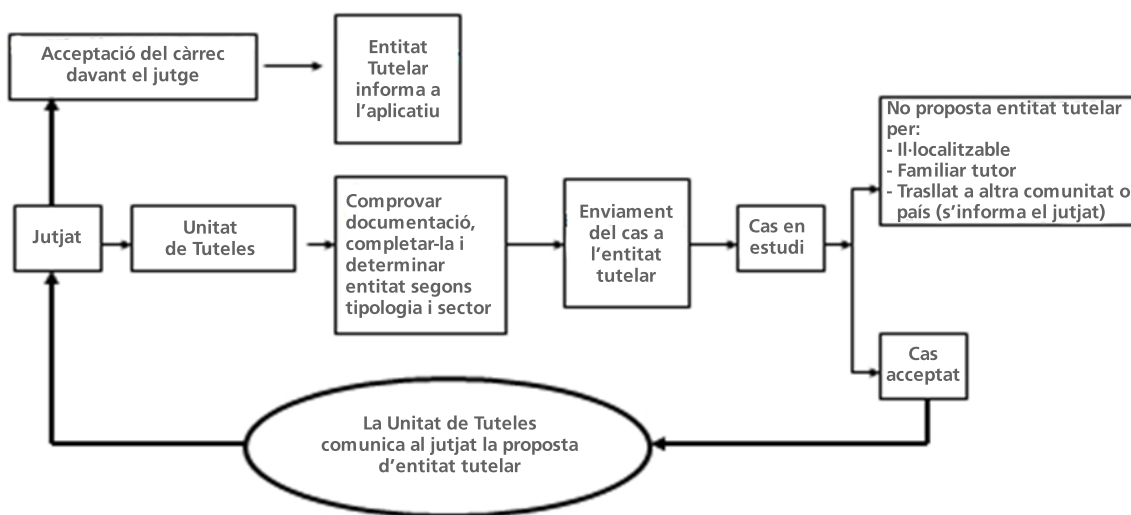
31. <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/el_departament/organs_de_participacio/comissio-dassessorament-i-supervisió-de-les-persones-juridiques-sense-anim-de-lucre-que-tinguin-atribuida-la-tutela-de-menors-o-dincapacitats/>.

32. <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/serveis_socials/la_cartera_de_serveis_socials/>.

L'expedient de proposta s'inicia a instància de l'òrgan judicial competent, mitjançant el proveïment corresponent. La Unitat de Tuteles, d'acord amb la documentació tramesa pels òrgans judicials i altres informacions obtingudes, estudia el perfil de la persona i les seves circumstàncies personals, i busca l'entitat més adequada per assumir el càrrec tutelar, tenint en compte sobretot criteris d'especialització segons el tipus de discapacitat i criteris de territorialitat, segons l'àmbit geogràfic local, comarcal o autonòmic.

L'entitat tutelar, un cop ha valorat la proposta, n'informa del resultat a la Unitat de Tuteles, i aquesta emet la proposta al jutjat corresponent.

Gràfic 4. Circuit de la gestió dels expedients de la modificació de la capacitat

Font: elaboració pròpia.

Annex 4. Mòduls per determinar la subvenció per càrrec tutelar

Les categories o mòduls (A, B, C i D) tenen per finalitat que l'entitat tutelar avalui el grau de dificultat i dedicació que comporta la tutela d'una persona. D'acord amb l'interval en què es troben els punts d'una persona se li assigna automàticament el grup al qual pertany A, B o C.

Taula 10. Indicadors per determinar el mòdul

INDICADORS	SÍ	NO
1) Habitatge: el tutelat viu al domicili particular	3	0
2) Vinculació d'entitats: l'entitat tutelar està totalment desvinculada de l'entitat que gestiona el servei i/o de l'habitatge on viu el tutelat	7	0
3) Província/oficina principal: el tutelat viu en una província diferent de la província on hi ha la seu central de l'entitat tutelar	2	0
4) Població/capital de província: el tutelat viu fora d'una capital de província: Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona	1	0
5) Xarxa de serveis: la persona titular NO és usuària de la xarxa de serveis	2	0
6) Patologia: el tutelat té més d'una patologia reconeguda oficialment	2	0
7) Trastorns mentals greus: la persona tutelada té trastorns mentals greus	3	0
8) Família: la persona tutelada té família	1	0
9) Patrimoni: la persona tutelada té patrimoni	3	0
10) Causes judicials: la persona tutelada té causes pendents	3	0
11) Curatela: el càrrec acceptat és de persona curadora	1	0
12) 1r any: és el primer any de l'acceptació de la tutela	2	0
TOTAL PUNTUACIÓ	30	0

GRUP A	De 0 a 8 punts
GRUP B	De 9 a 16 punts
GRUP C	De 17 a 30 punts

Font: elaboració pròpia.

El mòdul D es reserva per a aquells casos de gravetat extrema que tinguin una puntuació de grup B o C i presentin, a més, unes condicions o una situació de gran dificultat per exercir la tutela. En aquests casos, l'entitat tutelar ha de sol·licitar prèviament a la unitat de gestió de tuteles el vistiplau per a l'assignació del mòdul D.

En aquest cas, els criteris que s'avaluen per resultar d'extrema gravetat han de ser que la persona no tingui habitatge, que tingui causes penals pendents i que consumeixi tòxics. D'aquestes tres característiques, se n'han d'acomplir almenys dues i, alhora, les entitats han de justificar la càrrega de treball que suposa fer el seguiment d'aquestes persones, que s'ha de diferenciar del de la resta de les persones tutelades.

Taula 11. Imports dels mòduls per persona i mes

Mòdul A	109,82 €
Mòdul B	204,17 €
Mòdul C	325,55 €
Mòdul D	411,28 €

Font: elaboració pròpia.

Annex 5. Models de servei de suport a la capacitat jurídica de les persones a Espanya³³

Taula 12. Model públic

Aragó	Comissió de Tutela i Defensa Judicial d'Adults, dependent de l'Institut Aragonès de Serveis Socials (IASS). Segons l'article 2.1 del Decret 168/1998, de 6 d'octubre, del Govern d'Aragó, pel qual es crea la Comissió de Tutela i Defensa Judicial d'Adults: "Li competeix exercir la tutela, curatela, i el càrrec de defensor judicial de les persones majors d'edat incapacitades legalment quan aquestes funcions siguin encomanades a l'Administració de la Comunitat Autònoma per la corresponent resolució judicial en els termes que assenyali la mateixa resolució i amb subjecció al que estableix el Codi civil".
Astúries	Comissió de Tuteles del Principat d'Astúries: "Òrgan de caràcter consultiu i interdepartamental, sense personalitat jurídica pròpia, dependent de la conselleria competent en matèria de serveis socials, encarregat de l'ordenació i coordinació dels recursos públics existents entre els diversos organismes públics implicats en l'exercici dels càrrecs tutelars que siguin assignats pels òrgans judicials a la comunitat autònoma Principat d'Astúries".
Cantàbria	Fundació Marqués de Valdecilla, dependent del Govern càntabre a través de la seva conselleria de Sanitat. Aquesta té per objecte la realització d'activitats de promoció i prestació de serveis sanitaris i sociosanitaris, la gestió directa i indirecta de recursos i centres sanitaris, socials i sociosanitaris, i la promoció de la salut individual i col·lectiva de la comunitat en qualsevol dels seus vessants, així com la realització d'altres activitats que puguin coadjuvar a la consecució de l'objecte fundacional, sense perjudici de les competències de l'Administració de la comunitat autònoma de Cantàbria.
Navarra	La Fundació Navarra per a la Tutela de Persones Adultes, creada pel Govern de Navarra, dependent de l'Agència Navarresa per a la Dependència, és una entitat d'iniciativa pública, sense ànim de lucre, la funció de la qual és atendre personalment i patrimonialment les persones amb la capacitat legal modificada, mancades de família o la família de les quals no ha estat considerada idònia pel jutjat per exercir el càrrec de tutor. Se n'imputa el cost a càrrec del pressupost de la Direcció General de Serveis Generals de Drets Socials del Departament de Drets Socials del Govern de Navarra.
La Rioja	Fundació Tutelar de La Rioja, que és una entitat sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per a l'acompliment de les finalitats atribuïdes, entre d'altres: l'exercici de la tutela i la curatela de les persones majors d'edat incapacitades judicialment, així com l'administració dels seus béns i la guarda i protecció dels béns dels menors desemparats tutelats per la comunitat autònoma de La Rioja.

Font: elaboració pròpia a partir de la informació que recull l'*Estudi sobre la situació de la tutela de les persones adultes amb discapacitat intel·lectual a Espanya. Serveis de suport a l'exercici de la capacitat jurídica*.

33. Fillat Delgado, Y., i Pinar Álvarez, A. (2016). *Estudi sobre la situació de la tutela de les persones adultes amb discapacitat intel·lectual a Espanya. Serveis de suport a l'exercici de la capacitat jurídica*. Madrid: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

Taula 13. Model publicoprivat, que incorpora la col·laboració d'entitats privades

Andalusia	Hi ha organismes públics a totes les províncies i alhora en formen part les diferents administracions (diputacions, ajuntaments...). Al mateix temps s'han establert convenis de col·laboració amb entitats privades, les quals reben finançament en forma de subvenció per part de l'Administració.
País Basc (Biscaia)	Hi ha un ens públic que és l'Institut Tutelar de Biscaia (ens públic de dret privat, adscrit al Departament d'Acció Social de la Diputació Foral de Biscaia), i alhora també entitats privades que reben subvenció.
Canàries	Comissió Tutelar del Major Legalment Incapacitat, del Govern de Canàries, i també les assumeixen els <i>cabildos</i> insulars, amb execució a l'illa de Gran Canària i a l'illa de Tenerife per l'Institut Insular d'Atenció Social i Sociosanitària (IASS) pertanyent a cadascun dels organismes. Coexisteixen també, en aquest cas, entitats privades amb subvenció pública.
Castella i Lleó	La Fundació Acció Social i Tutela de Castella i Lleó (FASTCyL), entitat pública adscrita a la Gerència de Serveis Socials de Castella i Lleó, desenvolupa la tutela bé directament o bé a través de convenis de col·laboració amb entitats privades.
Comunitat Valenciana	Comissió de Tuteles adscrita a la Direcció General de Persones amb Discapacitat i Dependència, que depèn de la Conselleria de Benestar Social de la Comunitat Valenciana. En aquest cas, també hi ha una relació administrativa amb entitats privades les quals reben subvenció per desenvolupar les funcions de suport en la tutela.
Galícia	Fundació pública (FUNGA) adscrita a la Conselleria de Treball i Benestar de la Xunta de Galícia. Ens trobem també amb convenis de col·laboració i subvencions a entitats privades per col·laborar en el desenvolupament de serveis tutelars per a les persones amb discapacitat.
Madrid	Agència Madrilenya per a la Tutela d'Adults (AMTA), ens de dret públic de la Comunitat de Madrid. Tot i que l'any 2011 va deixar de subvencionar les entitats privades per absorbir totalment la gestió de les persones amb la capacitat modificada, sembla que actualment, i veient que l'ens públic no dona resposta a totes les necessitats, s'estan plantejant el doble sistema, i, per tant, la col·laboració amb entitats privades per mitjà de subvenció.

Font: elaboració pròpia a partir de la informació que recull l'*Estudi sobre la situació de la tutela de les persones adultes amb discapacitat intel·lectual a Espanya. Serveis de suport a l'exercici de la capacitat jurídica*.

Annex 6. Marc normatiu que determina la figura del concert social³⁴

La Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, estableix uns **règims de contractació particular per als serveis socials** i altres serveis específics i reconeix una àmplia llibertat als estats membres per establir, sota els principis de publicitat, lliure concurrència i no-discriminació, el règim jurídic que considerin més adient a la naturalesa i la finalitat d'aquests serveis, sigui de naturalesa contractual o no contractual.

Aquesta directiva suposa un canvi significatiu i afecta la **figura de la col·laboració publicoprivada** amb el sistema públic de serveis socials. Així doncs, i amb anterioritat a aquesta directiva, el Departament emprava la figura del concert recollida en el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic (actualment la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic), per tal de proveir-se de places i serveis que estableix la cartera de serveis socials.

Fruit de la necessitat d'adaptar les directives europees i davant la manca de modificació de la normativa estatal, el legislador català materialitza la normativa europea en el Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública. Aquest decret defineix dues **fórmules de gestió no contractual** dels serveis socials: el concert social i la gestió delegada. En el cas del servei de tutela, la gestió delegada no resulta d'interès donat que regula la prestació de serveis per part de tercers en espais de titularitat pública.

Aquest decret estableix que es pot gestionar mitjançant la fórmula no contractual del **concert social** la prestació de serveis socials de la xarxa de serveis socials d'atenció pública a través de les entitats titulars dels serveis i els establiments en els quals es prestin amb finançament, accés i control públics d'acord amb els principis d'atenció personalitzada i integral, arrelament de la persona en l'entorn social, elecció de la persona i continuïtat en l'atenció i la qualitat. En aquest sentit, es reconeix la possibilitat d'establir com a requisits clàusules, mesures de preferència o mesures de discriminació positiva, criteris socials, de qualitat, d'experiència i trajectòria acreditada.

El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies ha publicat recentment l'Ordre TSF/223/2018, de 20 de desembre, de convocatòria per a l'acreditació d'entitats proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i per a la provisió de serveis socials de l'àmbit de protecció social. Aquesta ordre, tal com estableix, ha de permetre, sota els principis de publicitat, lliure concurrència i no-discriminació, que totes les persones físiques o jurídiques interessades puguin concórrer lliurement en les mateixes condicions per prestar, amb finançament públic, els serveis de la cartera de serveis socials objecte de la convocatòria.

Per tant, el concert social és una fórmula no contractual de provisió de serveis socials que recull el Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, i alhora també la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, tot respectant els principis de publicitat, lliure concurrència, igualtat i no discriminació.

---

34. Argumentació jurídica de l'Ordre TSF/223/2018, de 20 de desembre, de convocatòria per a l'acreditació d'entitats proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i per a la provisió de serveis socials de l'àmbit de protecció social.

El concert suposa que la selecció no ha de ser per concurrència competitiva, que poden participar-hi les entitats sense ànim de lucre i que es basa en l'elecció de la persona usuària. Per tant, ens permet sortir de la lògica de la contractació per la qual en molts sectors només s'imposa la lògica de preu de mercat i permet l'especificitat de serveis dins l'àmbit sanitari o social. En aquest sentit, i com a aspecte positiu en l'àmbit de les tuteles, es poden establir, dins el **concert social**, requisits, clàusules o mesures de preferència o discriminació positiva, criteris socials o de qualitat per determinar l'entitat prestadora de serveis. Un altre aspecte molt positiu és el que suposa la possibilitat de reconèixer l'expertesa de les entitats tutelars en l'atenció al col·lectiu al qual va adreçat el concert i poder valorar-la.

Alhora, i per **avaluar l'expertesa** de les entitats tutelars dins la concertació social, i més concretament dins l'ordre d'acreditació, com a primer pas, es pot incloure que en cas d'anàlogues condicions d'eficàcia, qualitat i rendibilitat social es pot prioritzar la concertació amb entitats sense ànim de lucre.

Així doncs, serà necessari concretar tots aquests aspectes dins la Llei de concertació social, que ja està en tràmit parlamentari, i alhora desenvolupar un reglament de concertació de serveis socials on estigui inclòs també el servei de tutela.

Annex 7. Proposta per a l'ordre d'acreditació

Aquest annex pretén recollir les especificitats tècniques que caldrà tenir en compte per incloure el servei de tutela dins l'ordre d'acreditació del Departament. No s'esmenten en aquest annex aquelles parts que són comunes a tots els serveis i que actualment recull l'articulat de l'Ordre TSF/223/2018, de 20 de desembre.³⁵

Les especificitats que a continuació s'apunten han de ser objecte de treball dins la taula tècnica abans esmentada, on han de ser elements clau les entitats tutelars i les associacions, en primera persona. Caldrà que s'hi vagin afegint, en el moment que la taula ho consideri, les altres unitats del Departament vinculades i els diferents agents que han estat descrits en el punt 6.2 del projecte.

El model de concert balear, ja desenvolupat, ha estat emprat com a base per construir una primera proposta de treball.

L'ordre haurà de recollir els punts següents:

1. Objecte del servei de tutela

Definició de les condicions tècniques i econòmiques de la concertació del servei, tenint en compte la normativa actual i com s'hi adapta el model.

2. Definició del servei

Caldrà definir el servei a partir del treball tècnic de la taula tècnica i dels models de suport necessaris per al benestar de les persones amb la capacitat modificada, tenint en compte la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i el que estableixen la Cartera de serveis socials i la planificació estratègica del Departament.

La definició del servei haurà d'incloure els elements del model de suport, que caldrà reorganitzar per assegurar el respecte a la voluntat de la persona, tot potenciant-ne l'autonomia. Aquest model haurà de fer referència a les àrees següents:

- Necessitats a què respon (de la persona, dels familiars, dels professionals, dels serveis existents)
- Suports que cal garantir a la persona
- Nivells d'intervenció comunitària
- Qualitat de vida i benestar de la persona

Caldrà analitzar les àrees funcionals de les diferents entitats tutelars i consensuar les funcions de cadascuna d'elles dins els àmbits:

- a. Econòmic
- b. Social
- c. Patrimonial

L'anàlisi de les funcions de cadascun dels àmbits haurà de respondre al model d'eficiència abans descrit amb relació als costos indirectes de les fundacions.

S'hauran de determinar en aquest punt les característiques materials de les entitats tutelars.

---

35. <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa?action=fitxa&documentId=837888>.

3. Funcions de la persona responsable del servei de tutela

Procurar una homogeneïtzació en les figures de direcció i incidir en el disseny i la supervisió del servei.

4. Prestació del servei

Cobertura del servei i especificació de resposta en les urgències.

5. Persones usuàries del servei

Establir els requisits de les persones usuàries i el seu accés al servei. Caldrà regular també les possibles incidències amb relació a les altes i les baixes.

Caldrà estudiar en aquest punt l'oportunitat de recollir els drets i deures, amb caràcter general, de les persones usuàries del servei.

6. Sistema de designació de càrrecs

El protocol actual estableix que cal assignar els càrrecs a partir de la sectorització i el diagnòstic pactat amb les entitats. Caldrà revisar aquest document i incentivar les entitats per tal que puguin ampliar el seu àmbit d'actuació per aconseguir l'eficiència abans esmentada.

7. Registre d'acreditació de les entitats tutelars

D'acord amb el que estableix l'article 4 de l'actual ordre d'acreditació i procurant una revisió del sistema de registre, per tal de beneficiar les entitats tutelars que compleixin els requisits establerts en la concertació i evitar el registre d'entitats amb afany de lucre.

8. Nivells de suport

Oportunitat de revisar el sistema actual de mòduls que descriu l'annex 4 per tal de simplificar-los. La taula tècnica haurà de determinar quin pot ser el millor sistema, però és cert que el model balear resulta d'especial interès per unificar els mòduls A i B i per a persones que estiguin en recursos residencials o assistencials i que, per tant, tenen les necessitats bàsiques cobertes; un mòdul C per a persones que resideixen al seu domicili i necessiten més suport per dur a terme la seva vida de forma autònoma; i, finalment, un mòdul D per a urgències i situacions crítiques que demanen més dedicació per als professionals de les entitats.

Caldrà estudiar quin mòdul serà l'adequat per a la figura de la persona que fa d'assistent personal; figura que suposa l'aplicació directa dels principis que estableix la Convenció de l'ONU i per la qual es garanteix un respecte màxim a la voluntat de la persona i la seva autonomia, però alhora comporta una implicació tècnica molt més alta.

Respecte a l'increment pressupostari dels mòduls, caldrà donar-hi resposta en altres àmbits del Departament, ja a una escala més estratègica.

9. Seguiment. Avaluació

A partir del Pla de qualitat específic per a l'activitat tutelar del Departament es pot fer una actualització, adaptant els indicadors al que estableix la Convenció dels drets per a les persones amb discapacitat i també el Pla de qualitat del Departament.

Caldrà no sols revisar la implementació del nou sistema de finançament, sinó també procurar establir uns indicadors que permetin copsar la qualitat de vida i el benestar de les persones a partir del treball conjunt, entre l'entitat i la persona, del disseny i el desenvolupament del seu pla individual de vida i, alhora, del respecte a la seva voluntat. En aquest punt, serà cabdal la participació de les associacions en primera persona per poder fer un estudi de qualitat.

10. Obligacions de l'entitat concertada

Requisits generals que conté l'ordre, però específicament caldrà incidir en els àmbits de les ràtios de personal, la contractació de l'assegurança de responsabilitat civil de l'entitat, la cobertura de les urgències i dels suports concrets a cada persona, la presentació de la memòria tècnica i econòmica respecte a l'any anterior.